

Tento projekt je spolufinancován Evropskou unií

Projekt CCI 2003/16/P/PA/005 Pomoc národním orgánům při přípravě a řízení projektů financovaných z Fondu soudržnosti v sektoru životního prostředí v ČR

VYPRACOVÁNÍ FINANČNÍHO MODELU A FINANČNÍ PORADENSTVÍ

MANUÁL K VYROVNÁVACÍMU NÁSTROJI PRO STANOVENÍ CEN PRO VODNÉ A STOČNÉ

25. dubna 2008

MOTT MACDONALD Praha, spol. s r.o.

Národní 15

110 00 Praha 1

Česká republika

Telefon: +420 221 412 800

e-mail: mottmac@mottmac.cz

**m Mott
MacDonald**

Projekt CCI 2003/16/P/PA/005 Pomoc národním orgánům při přípravě a řízení projektů financovaných z Fondu soudržnosti v sektoru životního prostředí v České republice

Tento projekt je spolufinancován Evropskou unií

PROJEKT

VYPRACOVÁNÍ FINANČNÍHO MODELU A FINANČNÍHO PORADENSTVÍ

MANUÁL K VYROVNÁVACÍMU NÁSTROJI PRO STANOVENÍ CEN PRO VODNÉ A STOČNÉ

Záznam o vydání a revizích

	Autor	Kontrolor	Schvalovatel
Jméno	Tim Young Ian Alexander	Ing. Pavel Válek	Mgr. Petr Dovolil

25. dubna 2008

Tento dokument byl připraven pro jmenovaný projekt nebo jeho uvedenou část a nemůže být užit pro jakýkoliv jiný projekt bez provedení nezávislé kontroly jeho vhodnosti a bez získání předchozího písemného zmocnění firmou MOTT MACDONALD Praha, spol. s r.o. (dále jen „MMD“). MMD nemůže přijmout odpovědnost za důsledky z užití tohoto dokumentu pro jiný účel než ten, pro který byl určen. Každá osoba, která použije tento dokument pro jiný účel, souhlasí a bude takovým použitím nebo odkazem zavázána potvrdit dohodu o poskytnutí náhrady firmě MMD za veškeré ztráty nebo škody z tohoto vyplývající. MMD nepřijímá odpovědnost za tento dokument žádné jiné straně nežli osobě objednatele, pro kterého byla tato zpráva připravena.

© MOTT MACDONALD Praha, spol. s r.o., 2008

OBSAH

ÚVOD	4
Poznámka k verzi 0.1 pravidel	4
Obecné zásady	5
1 OBEČNÁ USTANOVENÍ	6
1.1 Definice	6
1.2 Matematické symboly	8
1.3 Obecná ustanovení vztahující se k nastavení tarifu.....	8
1.4 Konvence hotovostního toku.....	9
2 POVOLENÝ ROČNÍ PŘÍJEM.....	10
2.1 Požadovaný příjem.....	10
2.2 Zarovnání a smluvně povolený roční příjem	12
2.3 Indexace tarifu během období cenové fixace	12
3 VYROVNÁNÍ EX POST	16
3.1 Celkový přístup k vyrovnání ex post.....	16
3.2 První vyrovnání	17
3.3 Druhé vyrovnání.....	17
3.4 Prvky prvního a druhého vyrovnání	18
4 PROVOZNÍ NÁKLADY	20
4.1 Úvod	20
4.2 Fixní provozní náklady.....	23
4.3 Fixní provozní náklady během počáteční fáze	25
4.4 Provozní náklady závislé na počtu zákazníků	27
4.5 Provozní náklady závislé na objemu	27
4.6 Provozní náklady závislé na objemu během prvního období cenové fixace	29
5 INVESTIČNÍ NÁKLADY.....	30
5.1 Matematické symboly a definice.....	30
5.2 Určení investičního programu pro nastávající období cenové fixace	31
5.3 Pozdější úpravy ReHoK.....	31
6 DĚLENÍ UŽITKŮ Z ÚSPOR V NÁKLADĚCH	37
6.1 Rozsah a definice úspor v nákladech, které mají být děleny	37
6.2 Progresivní dělení úspor v nákladech.....	38
6.3 Platba užitek z úspor v nákladech Vlastníkovi	38

7	VYROVNÁVACÍ PLATBY	39
7.1	Definice a výpočet vyrovnávací platby.....	39
7.2	Platba	39
8	PLATBA SMLUVNÍCH POKUT	40
8.1	Definice	40
8.2	Indexace smluvních pokut	40
8.3	Platba smluvních pokut.....	40
8.4	Omezení smluvních pokut.....	40
9	PERIODOCKÉ PŘEZKOUMÁNÍ	42
9.1	Definice	42
9.2	Plánovací proces na další období cenové fixace	42
9.3	Zásady při periodickém přezkoumání	43
10	FINANČNÍ VYROVNÁNÍ NA KONCI SMLUVNÍHO VZTAHU	45
10.1	Definice	45
10.2	Vyrovnání během posledního roku trvání smlouvy	45
10.3	Konečné vyrovnání po konci smluvního vztahu	45
11	CELKOVÝ PŘÍSTUP	47

ÚVOD

Nástroj pro stanovení cen pro vodné a stočné (dále jen "**Vyrovňovací nástroj**") byl zpracován společností Mott MacDonald Praha, spol. s r.o. (dále jen "**Konzultant**") na základě požadavku Ministerstva životního prostředí České republiky (dále jen "**MŽP**") v rámci projektu *Vypracování finančního modelu a finanční poradenství*. Odráží podmínky popsané v dokumentu *Podmínky přijatelnosti vodohospodářských projektů pro Operační program Životní prostředí v programovacím období 2007 - 2013* (dále jen "**Podmínky přijatelnosti**"). Očekává se, že Vyrovňovací nástroj bude používán pro takzvaný "oddílný" model provozování, kde vlastníci majetku vodohospodářské infrastruktury (dále jen "**Vlastníci**", a v jednotném čísle "**Vlastník**") očekávají čerpání dotací z Operačního programu Životní prostředí (dále jen "**OP ŽP**") v letech 2007-13. Tento manuál k Vyrovňovacímu nástroji (dále jen "**Manuál**") poskytuje (i) soubor pravidel k použití jako východisko nastavení tarifů, přizpůsobený primárně pro existující smlouvy (dále jen "**Pravidla**"); a (ii) návod jak používat samotný Vyrovňovací nástroj, vytvořený v aplikaci MS Excel, který ztělesňuje tato pravidla. Vyrovňovací nástroj je nástrojem pro následnou (ex-post) úpravu tarifů na základě původního plánu (ex-ante), který je vytvořen ve "Finančním modelu pro vlastníky a provozovatele vodohospodářské infrastruktury" (dále jen "**Model ex ante**"), který byl prvním klíčovým výstupem podle shora uvedeného požadavku MŽP. Oba modely se tak vzájemně doplňují a měly by být používány společně. Oba prvky jsou nutné k splnění všech požadavků § A.1.1.b Podmínek přijatelnosti.

Pravidla popsaná v tomto Manuálu k Vyrovňovacímu nástroji jsou vyjádřena ve formě, která umožňuje snadnou transformaci¹ na relevantní část smlouvy mezi Vlastníkem a provozovatelem příslušné infrastruktury ("**Provozovatel**"), nebo jejího dodatku. Tomu odpovídá i názvosloví Pravidel („článek“, „odstavec“). Pravidla byla vytvořena na základě dokumentů Světové banky z roku 2008, které ještě nebyly publikovány.²

Konzultant navrhuje, aby po konzultaci s relevantními státními orgány byla Pravidla aplikována jako standardní přístup. Smlouvy vzniklé na základě aplikace tohoto přístupu by měly být předmětem kontroly pouze formální shody s Pravidly. V případě výskytu jakýchkoli podstatných odchylek od Pravidel by byla povinnost konzultovat tyto odchylky případ od případu se Státním fondem životního prostředí (dále jen "**SFŽP**").

Poznámka k verzi 0.1 pravidel

Úplné technické fungování těchto Pravidel ještě nebylo ověřeno funkční verzí Vyrovňovacího nástroje, který se k datu zveřejnění tohoto dokumentu stále zpracovává. Konzultant očekává, že může dojít k některým drobným úpravám navrženého postupu na základě výsledků tohoto procesu.

¹ Nelze ovšem automaticky přebírat Pravidla do příslušné smlouvy nebo jejího dodatku bez přizpůsobení terminologie a přezkoumání jejich relevance pro daný smluvní vztah. Přebírání Pravidel bez přizpůsobení může způsobit potíže při jejich výkladu.

² "Reduced Discretion Tariff Adjustment Rules", Final Report ("Pravidla cenotvorby s omezenou volností výkladu", Závěrečná zpráva), Chris Shugart a Ian Alexander, 17.2.2008.

ČÁST I – PRAVIDLA

Obecné zásady

1. Za účelem zachování jednoduchosti Pravidel, byla použita konvence konce roku pro všechny peněžní toky. V určitých situacích, kdy jsou hodnoty na začátku a na konci roku výrazně odlišné, může tento přístup způsobit určitá zkreslení. Tato skutečnost je považována za přijatelné řešení s ohledem na cíl zachování jednoduchosti a konzistentnosti. Tento přístup je nutný i pro stávající Model ex ante, který musí být upraven tak, aby byl v souladu s touto zásadou.
2. Pravidla pracují s předpokladem **každoročně stanovovaných cen** a to od 1. ledna. Ex-post úprava cen je dvoustupňovým přístupem. Nejdříve musí provozovatel připravit odhad skutečných hodnot pro daný rok (t), a to na začátku posledního čtvrtletí daného roku. Tento odhad se používá k nastavení cen nadcházejícího roku ($t+1$) (od 1. ledna). Auditované konečné údaje jsou dostupné nejpozději do 30. června v souladu s právními požadavky. Tyto konečné údaje jsou poté použity k úpravě cen v následujícím roce ($t+2$) při závěrečné úpravě, která opraví jakékoliv rozdíly mezi provozovatelem stanoveným odhadem (prognózou) skutečných hodnot a konečnými hodnotami ex post.
3. **Text uvedený typem písma kurzíva** (s hranatými závorkami nebo bez nich) uvádí krátké poznámky nebo naznačuje chybějící informace nebo dodatečná smluvní ustanovení, která mohou být potřebná. Části textu v kurzívě by neměly být zahrnuty v konečné smlouvě.
4. **Hranaté závorky** [] jsou používány pro označení hodnot nebo informací, které musí být upřesněné (nebo alespoň ověřené) pro konkrétní smlouvu. Jestliže je hodnota nebo informace uvedena uvnitř hranaté závorky, měla by být vzata jako výchozí, která ovšem může být změněna.
5. **Poznámky pod čarou** slouží jako upřesnění, převážně technické povahy. Obecně mohou být vypuštěny bez ztráty souvislosti. Poznámky pod čarou by neměly být zahrnuty v konečné smlouvě.
6. **Vysvětlivky**, které obsahují delší komentář, by neměly být zahrnuty v konečné smlouvě. Přesto si někteří uživatelé mohou přát editovat a zkrátit některé z existujících vysvětlivek, stejně jako některé části textu v kurzívě (s odstraněním odkazů na varianty, které byly vyřazeny), a zahrnout je do smlouvy jako upřesnění výkladu.

1 OBECNÁ USTANOVENÍ

1.1 Definice

1.1.1 Níže uvedené definice mají následující významy, pokud není vysloveně uvedeno jinak:

„**aktuální**“, bez kvalifikujících slov, znamená aktuální v době aplikace Pravidel – např. v době, kdy jsou nastavené ceny pro vodné a stočné podle Pravidel.

„**capex**“ znamená investiční náklad nebo náklady.

„**ČSH**“ znamená čistou současnou hodnotu dle běžně chápaného významu tohoto pojmu ve finančních profesích.

„**Finanční model**“ znamená Finanční model pro vlastníky a provozovatele vodohospodářské infrastruktury použitý ve Smlouvě.

„**Fisherova rovnice**“ znamená následující rovnici, popisující vztah mezi nominální a reálnou úrokovou mírou:

$$(1 + \text{nominální úroková míra}) = (1 + \text{reálná úroková míra}) \times (1 + \text{očekávaná inflace})$$

„**ISC**“ znamená index spotřebitelských cen, vydávaný a zveřejňovaný Českým statistickým úřadem.

„**Jmenovaný technický expert**“ znamená třetí osobu jmenovanou smluvními Stranami, pro pomoc při řešení určitých sporů, tak jak vyplývá ze smlouvy.

Určité úlohy Jmenovaného technického experta jsou uvedeny v rámci těchto Pravidel. Je třeba poznamenat, že Jmenovaný technický expert může ale nemusí být technickým auditorem ve smyslu § 38 odst. 5 ZoVaK.

„**Manuál provozu a údržby**“ znamená popis detailních činností a postupů pro provoz a údržbu vodohospodářské infrastruktury, který tvoří přílohu [●] Smlouvy [nebo dalších Provozních dokumentů nahrazujících a/nebo rozšiřujících a/nebo upřesňujících postupy, ke kterým Provozovatel získal přístup před uzavřením Smlouvy nebo způsobem, který je dán Smlouvou]

„**Model ex ante**“ znamená verzi *Finančního modelu pro vlastníky a provozovatele vodohospodářské infrastruktury*, který byl dohodnut mezi oběma smluvními stranami v době posledního periodického přezkoumání.

„**nájemné**“ znamená nájemné placené Provozovatelem Vlastníkovi dle příslušných ustanovení Smlouvy.

„**neindexovaný**“, vztahující se na hodnotu, znamená hodnotu vyjádřenou v cenách výchozího roku před cenovou indexací.

Jestliže jsou tarify indexovány pomocí ISC, pak reálné a neindexované ceny jsou stejné. Některé rovnice pro indexaci tarifů jsou na základě složeného indexu a nepohybují se přesně v souladu s ISC. Rozlišení pojmu „reálný“ od „neindexovaného“ v tomto případě může pomoci odstranit možnou nejasnost.

„**nominální**“, v případě odkazu na hodnotu, znamená hodnotu vyjádřenou za použití skutečných (běžných) cen odpovídajících době, ke které se hodnota vztahuje.

„**období cenové fixace**“ znamená období mezi dvěma navazujícími periodickými přezkoumáním cen (cenové přezkoumáním).³

„**opex**“ znamená provozní náklad nebo náklady.

„**periodické přezkoumáním**“ nebo „**cenové přezkoumáním**“ znamená komplexní přezkoumáním tarifů, prováděné každých [pět] let.

[„**Provozní dokument**“ znamená jakýkoliv dokument (závazný nebo nezávazný) poskytnutý Vlastníkem Provozovateli před tím, než byla Smlouva uzavřena, obsahující pravidla o provozování, kontrole, testování a údržbě infrastruktury včetně dalších aktivit souvisejících s danou infrastrukturou (např. garance a záruky týkajících se odpovědností za vady infrastruktury) v rámci Smlouvy).]

V praxi se může stát, že žádné Manuály provozu a údržby neexistují. Nejlepším řešením v takové situaci je vytvořit konsolidovaný Manuál provozu a údržby. Jestliže toto přesto není možné (například díky nedostatku času), výše uvedená formulace založená na obecné formulaci Provozních dokumentů může posloužit jako dočasné řešení.

„**Provozovatel**“ je osoba, které krajský úřad vydal povolení podle § 6 Zákona VAK, který pro Vlastníka jakožto smluvní strana provozuje majetek vodohospodářské infrastruktury, zajišťuje zásobování vodou a odvod a čištění odpadních vod.

„**reálný**“, když se vztahuje k hodnotě, znamená: (i) když je stanovena ex-post, nominální hodnotu redukovanou ISC příslušným pro daný rok (relativní k výchozímu roku), a (ii) když je stanovena ex ante, hodnotu, která se očekává, že po navýšení předpovídaným ISC oproti výchozímu roku, dává výslednou nominální hodnotu.

„**Regulátor**“ znamená příslušný cenový kontrolní orgán, odpovědný za zajištění shody se Zákonem o cenách č. 526/1990 Sb., v platném znění, dle § 14 odst. 2

„**ReHoK**“ znamená Regulační hodnotu kapitálu Provozovatele spojenou s danou smlouvou.

„**Smlouva**“ znamená smlouvu mezi Vlastníkem a Provozovatelem o provozování vodovodu nebo kanalizace ve smyslu § 8 odst. 2 ZoVaK. Může také odkazovat na dodatky této smlouvy.

„**Strany**“ znamená smluvní strany, tj. Vlastníka a Provozovatele.

„**tarify**“ znamenají průměrnou cenu pro vodné a stočné (ve smyslu ZoVaK), nastavené dle dané Smlouvy.⁴

³ Tato pravidla mohou být používána pro různé délky období cenové fixace. Je ale třeba poznamenat, že tato konkrétní pravidla byla sestavena za předpokladu, že periodické přezkoumáním bude provedeno každých pět let. V některých částech pravidel by bylo nutné provést změny, pokud by docházelo k periodickému přezkoumáním mimo rozsah 5–6 let.

⁴ Pravidla předpokládají jednosložkovou cenu pro vodné a stočné. Pokud se účtuje dvousložková cena (s pevnou a variabilní složkou), pak pojem „tarif“ znamená výslednou průměrnou jednosložkovou cenu. Bude nutné upravit tato Pravidla pro smlouvy s dvousložkovou cenou.

„**VaPNaK**“ (vážené průměrné náklady kapitálu) znamená výnosnost povolenou Provozovateli, jak je stanovena v Manuálu pro Model ex ante.

„**Vlastník**“ představuje vlastníka vodohospodářské infrastruktury, jehož infrastruktura je na základě smlouvy s Provozovatelem používána k zásobování pitnou vodou nebo odvádění a čištění odpadních vod.

„**výchozí rok**“ znamená rok uvedený v Modelu ex-ante, jehož konec definuje cenovou úroveň, ke které jsou budoucí „reálné“ (viz níže) náklady a ceny vyjádřeny.

„**Zákon o vodovodech a kanalizacích**“ nebo „**ZoVaK**“ znamená Zákon o vodovodech a kanalizacích č. 274/2001 Sb., v platném znění.

1.2 Matematické symboly

1.2.1 Čísla v dolních indexech členů vzorce mají následující význam, pokud není uvedeno jinak:

- (a) Jediné číslo v indexu členu vzorce odkazuje na rok období cenové fixace, kde index "1" odkazuje na první rok období cenové fixace. Např. " X_2 " znamená hodnotu X ve druhém roce období cenové fixace.
- (b) Když v indexu jsou dvě čísla oddělená čárkou, první číslo určuje období cenové fixace a druhé číslo odkazuje na rok v rámci tohoto období cenové fixace. Např. " $X_{1,3}$ " znamená hodnotu X ve třetím roce prvního období cenové fixace.
- (c) Když je index "t" použit pro indexaci hodnoty, t odkazuje jak na období cenové fixace tak na rok uvnitř období cenové fixace. Např.: Jestliže X_t znamená $X_{2,1}$, pak X_{t-2} znamená $X_{1,4}$ (za předpokladu pětiletého období cenové fixace).
- (d) Dolní index "0" označuje výchozí rok.

1.2.2 Symbol „stříšky“ ("^") nad písmenem v členu rovnice ukazuje hodnotu, která byla pro regulační účely předpovězena nebo jinak stanovena v příslušném minulém cenovém přezkoumání. Např.: \hat{Val} odkazuje na předpovězeno nebo jinak stanovenou hodnotu pro regulační účely v příslušném cenovém přezkoumání, a Val odkazuje na aktuální hodnotu.

1.2.3 Čárka nad písmenem (\overline{Val}_t) označuje hodnotu týkající se roku t , který byl auditován v roce $t+1$.

1.3 Obecná ustanovení vztahující se k nastavení tarifu

1.3.1 Pokud není uvedeno jinak, jakákoli prognózovaná hodnota pro stanovení tarifů musí, v době provedení takovéto prognózy, představovat nejlepší odhad, ke kterému se dospělo na odůvodnitelném základě a nesmí být odhadován se záměrnými odchylkami směrem nahoru nebo dolů.

1.4 Konvence hotovostního toku

- 1.4.1 Pokud není uvedeno jinak, následující konvence platí pro účely diskontovaných peněžních toků: u peněžních toků realizovaných během určitého roku se předpokládá jejich výskyt na konci takového roku;⁵

⁵ Lze uplatnit buď konvenci konce roku nebo poloviny roku. Může být jednodušší dosáhnout shody s obecnými zákonnými účetními praktikami, pokud se použije konvence peněžního toku konce roku. Je zřejmé, že také MS Excel předpokládá konvenci konce roku ve svých výpočtech ČSH a vnitřní míry výnosnosti.

2 POVOLENÝ ROČNÍ PŘÍJEM

2.1 Požadovaný příjem

2.1.1 Matematické symboly pro odstavce 2.1, 2.2 a 3 jsou následující:

- AR_t Smluvně povolený příjem za rok t (před meziročními úpravami během období cenové fixace)
- CE_t Úspěšnost výběru pohledávek za rok t , rovnající se:
částky inkasované ÷ částky fakturované
a stanovená v Modelu ex ante
- ISC Index spotřebitelských cen
- P_t Průměrný prognózovaný tarif pro rok t , před meziročními úpravami pro daný rok a před indexací tarifu.
$$P_t = AR_t / \hat{Q}_t$$
- ΔP Přírůstková změna v P z roku na rok.
$$P_{t+1} = P_t + \Delta P.$$

 ΔP je konstantní procento P_t pro každé období cenové fixace, pokud Provozovatel nedohodne jinak
- $PV(RR)$ Současná hodnota na konci roku 0 (začátek roku 1) pěti ročních hodnot RR , za použití VaPNaK jako diskontní sazby
- $PV(AR)$ Současná hodnota na konci roku 0 (začátek roku 1) pěti ročních hodnot AR (roční příjem, za použití VaPNaK jako diskontní sazby)
- \hat{Q}_t Prognózované množství vody, které má být fakturováno v roce t (prognóza je provedena při přezkoumání cen)
- RR_t Požadovaný roční příjem (před diskontováním) pro rok t , včetně všech úprav, které jsou přenášeny z předchozího období cenové fixace
Rozdíl mezi AR a RR je následující: roční RR je založen na prvcích požadovaného příjmu Provozovatele (viz Manuálu k ex ante Modelu); zatímco roční AR je výsledek ČSH-neutrálního zarovnání (pokud nějaké bylo) a je to hodnota používaná pro určení tarifů, které mají být skutečně účtovány v tom roce.
- V_t Variabilní náklady na krychlový metr fakturované vody, stanovené pro rok t pro účely požadovaného a povoleného příjmu pro rok t
- C_t Celkové vyrovnání prováděné jako výsledek opakovaného odhadu všech relevantních hodnot ke konci [října] roku t
- W_t Celkové vyrovnání prováděné jako výsledek auditovaných hodnot pro rok t na konci [dubna] roku $t+1$
- C_t^{opex} Vyrovnání prováděné pro provozní náklady na základě opakovaného odhadu všech relevantních hodnot na konci října roku t (podobné symboly se používají i pro ostatní komponenty)

W_t^{opex} Celkové vyrovnání provozních nákladů jako výsledek auditovaných hodnot pro rok t na konci března roku $t+1$ (podobné symboly se používají i pro ostatní komponenty)

2.1.2 Požadovaný příjem (RR_t) vztažený k roku t nastávajícího období cenové fixace je počítán následovně:

(a) Sečtete následující (vše vztaženo k roku t):

- (i) nájemné Vlastníkovi určené Modelem ex ante („Nájemné“)
- (ii) provozní náklady (dle postupu uvedeným v článku 3)
- (iii) daně (bude zahrnuto na základě principu promítnutí nákladů, viz odst. 3.4.4)
- (iv) odpisy (dle postupu uvedeného v článku 5)
- (v) ReHoK x VaPNaK [plus Očekávání, pokud existují, která mají být vrácena majitelům Provozovatele během období cenové fixace] [mínus jakékoliv platby úroků z úvěrů poskytnutých Provozovatelem Vlastníkovi] (jak je určeno na základě Modelu ex ante)

Výrazy v závorkách jsou potřebné pouze pokud jsou relevantní v kontextu dané smlouvy

- (vi) následující úpravy, které mají být aplikovány z předchozích období cenové fixace v případě, že je jejich součet kladný⁶
 - (A) na provozní náklady tak, jak stanoví článku 4, tzn. $C_{t-1}^{opex} + W_{t-2}^{opex}$
 - (B) na daň tak, jak stanoví odst. 3.4.4, tzn. $C_{t-1}^{dan} + W_{t-2}^{dan}$
 - (C) na výnos z ReHoK tak, jak stanoví odst. 3.4.6, tzn. $C_{t-1}^{vynos} + W_{t-2}^{vynos}$
 - (D) na odpisy tak, jak stanoví odst. 3.4.7, tzn. $C_{t-1}^{odpisy} + W_{t-2}^{odpisy}$
 - (E) na objem tak, jak stanoví odst. 3.4.8, tzn. $C_{t-1}^{objem} + W_{t-2}^{objem}$
 - (F) [na úrokovou sazbu z úvěrů tak, jak stanoví odst. 3.4.5, tzn. $C_{t-1}^{urok} + W_{t-2}^{urok}$ je-li relevantní]

⁶ V případě záporného vyrovnání bude výsledkem zvýšení nájemného, ne snížení cen – viz část 3

(G) Pokud je součet výše uvedených komponentů kladný, potom také úroky z dlužné částky spojené s W_{t-2} tak, jak uvádí odst. 3.2.2, odst. 3.3.1 a 3.3.2.

(b) Dělte součet získaný v (a) hodnotou CE_t .

Všimněte si, že jestliže jsou nedobytné pohledávky vzaty v úvahu tímto způsobem, pak nesmějí být zahrnuty do provozních nákladů podle odstavce (ii); jinak by došlo k dvojímu započítání.

2.1.3 Diskontovaný požadovaný příjem je $PV(RR)$.

2.2 Zarovnání a smluvně povolený roční příjem

Zarovnání tarifů dle postupu v tomto odst. představuje možnost, nikoliv požadavek.

2.2.1 Smluvní strany jsou povinny si pro každý rok t dohodnout smluvně povolený příjem stanovením hodnot P_t a ΔP tak, aby $PV(AR) = PV(RR)$, podle následujících podmínek:

(a) Vztaženo k průměrnému tarifu v minulém roce aktuálního období cenové fixace ($P_{0,5}$):

(i) jestliže konstantní průměrný tarif (P) byl stanoven pro všechny roky nastávajícího období cenové fixace a jestliže tento průměrný tarif bude větší než $P_{0,5}$, pak $\Delta P \geq 0$;

(ii) jestliže konstantní průměrný tarif (P) byl stanoven pro všechny roky nastávajícího období cenové fixace a jestliže tento průměrný tarif bude menší než $P_{0,5}$, pak $\Delta P \leq 0$;

(iii) jestliže konstantní průměrný tarif (P) byl stanoven pro všechny roky nastávajícího období cenové fixace a jestliže tento průměrný tarif bude roven $P_{0,5}$, pak $\Delta P = 0$;

(b) AR_t nesmí být menší než součet prognózovaných provozních nákladů a nájemného za příslušný rok (včetně fixních a variabilních provozních nákladů).

2.2.2 Průměrný smluvně povolený tarif v roce t (předtím, než se vezmou v úvahu meziroční úpravy a indexace tarifů) je P_t .

2.3 Indexace tarifu během období cenové fixace

2.3.1 Tabulka níže popisuje přístup k indexaci jednotlivých složek provozních nákladů pro stávající infrastrukturu. Přístup pro novou infrastrukturu se může lišit (viz odst. 4.1.4). Změna v reálných cenách v případě položek, které mají být indexovány indexy jinými než ISC, je vypočtena následovně:

$$\begin{aligned} & (\text{změna v reálné ceně od počátku období cenové fixace}) = \\ & (\text{změna v daném indexu ceny od počátku období cenové fixace}) \div \\ & (\text{změna v ISC od počátku období cenové fixace}) \end{aligned}$$

kde změna v každém případě je vypočítána jako I_{t-1} / I_0 kde I určuje hodnotu daného indexu. Hodnota indexu použita v jednotlivých letech, je vždy nejaktuálnější hodnota [ke konci února], která se vztahuje k ISC [ke konci předchozího roku].

Tabulka 1: Navrhované obecné zacházení položek provozních nákladů a přístup k indexaci

Položka z povinného formuláře výpočtu nákladů	Zacházení	Index, který má být používán
1. Materiál		
1.1 surová voda podzemní a povrchová	Přístup dle odst. 4.5, <i>Provozní náklady závislé na objemu</i>	Žádný – cena s plným promítnutím nákladů
1.2 pitná voda převzatá a odpadní voda předaná k čištění	Přístup dle odst. 4.5, <i>Provozní náklady závislé na objemu</i> pokud jde o surovou vodu	Žádný – cena s plným promítnutím nákladů
1.3 chemikálie	Přístup dle odst. 4.5, <i>Provozní náklady závislé na objemu</i>	Žádný – cena s plným promítnutím nákladů
1.4 ostatní materiál	Považovat za ovlivnitelnou, fixní a pevnou položku – pokud nesouvisí s objemy nebo počty zákazníků, např. vodoměry	Index cen průmyslových výrobců (index 7003 - index cen průmyslových výrobců podle sekce a subsekce SKP, kód C,D,E = ÚHRN – určený ČSÚ)
2. Energie		
2.1 elektrická energie	Přístup dle odst. 4.5, <i>Provozní náklady závislé na objemu</i>	Index cen elektřiny (index cen Elektřiny včetně rozvodů (součástí indexu cen průmyslových výrobců 7003) podle sekce, subsekce, odst. a skupiny SKP, kód E 401 – určený ČSÚ)
2.2 ostatní energie (plyn, pevná a kapalná paliva)	Závisí na povaze tohoto druhu ceny energie. Navrhuje se jako výchozí postup přístup ex ante (pevný) se složeným indexem cen energie.	Složený cenový index energie (index cen Elektřina, Plyn, Teplo podle sekce, subsekce, odst. a skupiny SKP, (součástí indexu cen průmyslových výrobců 7003), kód E 40 – určený ČSÚ)
3. Mzdy		
3.1 přímé mzdy	Pevné (nebo dle počtu zákazníků), v obou případech podléhají indexaci ISC.	Index spotřebitelských cen (<i>tzn. reálný růst mezd má být hrazen z nárůstů efektivity; ale není žádné další očekávání zvyšování efektivit v stávajících smlouvách</i>)
3.2 ostatní osobní náklady	Stejně jako pro přímé mzdy	Index spotřebitelských cen

4. Ostatní přímé náklady

4.1 odpisy a prostředky obnovy infrastrukturního majetku	Nejsou provozními náklady	-
4.2 opravy infrastrukturního majetku	Fixní přístup ex ante	Indexy cen stavebních děl v oboru vodohospodářství (za předpokladu, že opravy se týkají primárně prací na podzemní infrastruktuře) (Použity indexy cen stavebních děl kód CZ-CC 2223 pro kanalizaci, kód CZ-CC 2222 pro vodovod – určovány ČSÚ)
4.3 nájem infrastrukturního majetku	Nejsou provozními náklady	-
4.4 poplatky za vypouštění odpadních vod	Pro existující infrastrukturu: umožňovat promítnutí cenových změn z důvodu změny předpisů. Jinak fixní ex ante (NEBO přístup dle odst. 4.5, <i>Provozní náklady závislé na objem</i>).	Žádný – plné promítnutí ceny
4.5 ostatní provozní náklady externí	Fixní přístup ex ante	Index cen průmyslových výrobců (použít index viz výše u položky 1.4)
4.6 ostatní provozní náklady ve vlastní režii	Fixní přístup ex ante	Index cen průmyslových výrobců (použít index viz výše u položky 1.4)
5. Finanční náklady	Nejsou provozními náklady	
6. Výrobní režie bez odpisů	Fixní přístup ex ante	Složený vážený index indexu spotřebitelských cen a indexu cen průmyslových výrobců, s váhou ISC danou podílem personálních nákladů v celku (ex ante).
7. Správní režie bez odpisů	Fixní přístup ex ante	viz předchozí položka.

Poznámka: přístup se může lišit pro vybudování nové infrastruktury.

2.3.2 Skutečný průměrný tarif⁷ na rok t je určen následovně:

- (a) Násobí se neindexovaný povolený příjem (popřípadě po indexaci reálné ceny podle odst. 2.3.1) hodnotou ISC_{t-1}/ISC_0 , kde použitá hodnota ISC v jednotlivých letech je vždy nejaktuálnější a to hodnota stanovená ke konci ledna, která se vztahuje k ISC ke konci předchozího roku.

S výjimkou indexu cen ve stavebnictví, pro které jsou konečné hodnoty zveřejňovány během dvou měsíců od konce příslušného roku, oficiální cenové Indexy v České republice obecně nepodléhají revizi a jsou publikovány během měsíce od období, na kterému se vztahují. Tato krátká prodleva se příznivě porovnává se situací v jiných zemích a pokud je tato prodleva udržována konstantní, Provozovatel by byl znevýhodněn jen do té míry, že poslední měsíc inflace se liší od prvního měsíce.

- (b) Dělte výsledek z (a) hodnotou \hat{Q}_t .

Upozorňujeme, že toto není nový odhad Q ; je to stejný odhad roku t provedený při přezkoumání ceny.

⁷ Pokud se předpokládá využití vyrovnávací platby, pojem „skutečný průměrný tarif“ by měl být nahrazen pojmem „skutečný Neupravený tarif“.

3 VYROVNÁNÍ EX POST

Přístup k vyrovnání ex post je založen na dvoufázovém procesu, který odráží stávající oborové zvyklosti. První vyrovnání v daném kalendářním roce t je výsledkem auditu hodnot předchozího roku (předpokládá se, že bude provedena do konce dubna); druhé vyrovnání je výsledkem opakované prognózy hodnot na konci roku t a předpokládá se, že bude provedeno ke konci října.

Prostředky, jakými je toto vyrovnání prováděno, závisejí na tom, zda se jedná o vyrovnání kladné (tzn. Provozovatel potřebuje vyšší příjmy) nebo vyrovnání záporné (tzn. Provozovatel musí část příjmů vrátit). Pokud se jedná o vyrovnání kladné, vede toto vyrovnání k zvýšením tarifů na začátku dalšího kalendářního roku. Pokud se jedná o vyrovnání záporné, poté dochází k jednorázovému navýšení nájemného, a to co nejdříve. Tento přístup je navržen s ohledem na potřebu zvyšování tarifů směrem k úrovni plného pokrytí nákladů.

U kladných vyrovnání je použit následující přístup, který zohledňuje časovou hodnotu peněz. Vyrovnání provedené v říjnu nejsou spojeny s žádnými úroky z dlužné částky, protože uplynulá doba je relativně krátká. U vyrovnání provedených v dubnu je uplynulá doba důležitější a použitý úrok z dlužné částky tedy odpovídá ekvivalentu 18 měsíční půjčky. Sazba používaná pro tento účel je založena na PRIBOR, nikoli na VaPNaK, a to za předpokladu, že bankovní úvěr je nejpravděpodobnějším zdrojem financí Provozovatele v této situaci.

U záporných vyrovnání je použit následující přístup. Časová hodnota peněz se používá k motivování Provozovatele aby provedl co nejpřesnější prognózy, a to s použitím zvýšené časové hodnoty peněz v případě zásadního rozporu.

Upozornujeme, že přístup ke korekci ReHoK je řešen v článku 5 a výpočet provozních nákladů vztahených k objemu je uveden v odst. 4.5. Viz také definice uvedené v odst. 1.2 a odst. 2.1.1 zejména ve vztahu k významu C a W .

3.1 Celkový přístup k vyrovnání ex post

3.1.1 Během každého kalendářního roku t doby provozování dle Smlouvy budou prováděny dvě vyrovnání:

- (a) První vyrovnání v roce t je prováděno [nejpozději ke konci dubna] na základě nejnovějších auditovaných hodnot roku $t-1$ poskytnutých Provozovatelem („**První vyrovnání**“). Hodnoty používané k výpočtu tohoto vyrovnání jsou nazývány „skutečnými“ hodnotami.
- (b) Druhé vyrovnání v roce t je prováděno [nejpozději ke konci října] na základě nejnovější prognózy Provozovatele hodnot příjmů za rok t („**Druhé vyrovnání**“). Hodnoty používané k výpočtu tohoto vyrovnání jsou nazývány „znovu-prognózované hodnoty“.

Je třeba poznamenat, že tyto definice odráží pořadí vyrovnání v rámci daného kalendářního roku. První vyrovnání prováděné po zahájení nové smlouvy je ve skutečnosti Druhým vyrovnáním, které se uskuteční v říjnu prvního roku smlouvy (s tím, že zde není žádný předchozí rok pro jakékoliv První vyrovnání v dubnu).

3.1.2 Placené úroky z dlužné částky budou vypočteny na základě $Urok_{datum}$ definovaného jako průměr jednoroční pražské mezibankovní nabídkové sazby (PRIBOR) během roku vedoucího k datu specifikovaného v dolním indexu plus 1%, vyjádřeno jako desetinné číslo.

Použitá referenční sazba má představovat typickou krátkodobou výpůjční sazbu Provozovatele a to proto, že pro něho představuje nejvíce pravděpodobný zdroj dodatečného pracovního kapitálu.

3.2 První vyrovnání

3.2.1 Pokud $W_{t-1} > 0$, potom bude hodnota W_{t-1} převedena do druhého vyrovnání.

3.2.2 Pokud $W_{t-1} < 0$, potom:

- (a) pokud $\frac{-(W_{t-1} - W_{t-1}^{objem})}{AR_{t-1} - Nájemné_{t-1}} \leq [0.025]$, W_{t-1} bude placena Vlastníkovi ke konci [června] roku t spolu s úroky, vypočtenými jako $W_{t-1} \times Urok_{30. \text{ června}}$
- (b) pokud $\frac{-(W_{t-1} - W_{t-1}^{objem})}{AR_{t-1} - Nájemné_{t-1}} > [0.025]$, W_{t-1} bude placena Vlastníkovi ke konci [června] roku t spolu s úroky, vypočtenými jako $W_{t-2} \times (Urok_{30. \text{ června}} + 0.04)$

Výše uvedená metoda zahrnuje prémii 4 procentních bodů nad referenční úrokovou sazbou, pokud Provozovatel získal příliš vysoký příjem a má povinnost tento příjem vrátit Vlastníkovi příští rok. V tomto případě má Provozovatel ve skutečnosti peníze vypůjčené od odběratelů (zákazníků). Důvod pro zahrnutí prémie je motivovat Provozovatele, aby své prognózy provozních nákladů odhadoval co možná nejpřesněji. Bez zahrnutí této dodatečné prémie by mohl Provozovatel záměrně navyšovat odhad provozních nákladů a tím by mohl získat prospěch v podobě levné půjčky pracovního kapitálu.

Druhou zásadou je fakt, že Provozovatel má jen minimální možnost ovlivnit poptávku a proto by neměl by být pokutován za to, že provede její špatný odhad.

3.3 Druhé vyrovnání

3.3.1 Pokud $C_t > 0$ a $W_{t-1} > 0$, potom bude součet těchto položek použit tak, jak uvádí oddíl 2.1.2 ke zvýšení tarifu nastaveného pro rok $t+1$. Úrok z dlužné částky se bude v tomto případě rovnat $W_{t-1} \times \left\{ (1 + Urok_{31 \text{ pro sin ce}})^{3/2} - 1 \right\}$.

3.3.2 Pokud $C_t < 0$ a $W_{t-1} > 0$, potom:

- (a) Pokud je $C_t + W_{t-1} > 0$, potom bude součet těchto položek použit tak, jak uvádí oddíl 2.1.2 ke zvýšení tarifu nastaveného pro rok $t+1$. Úrok z dlužné částky se bude v tomto případě rovnat $W_{t-1} \times \left\{ (1 + Urok_{31 \text{ pro sin ce}})^{3/2} - 1 \right\}$;
- (b) Pokud je $C_t + W_{t-1} < 0$, potom bude součet těchto položek placen Vlastníkovi ke konci [prosince] roku t (a není povinnost platit úroky z dlužné částky).

3.3.3 Pokud $C_t > 0$ a $W_{t-1} < 0$, potom bude hodnota C_t použita tak, jak uvádí oddíl 2.1.2 ke zvýšení tarifu nastaveného pro rok $t+1$. Není v tomto případě povinnost platit úroky z dlužné částky.

- 3.3.4 Pokud $C_t < 0$ a $W_{t-1} < 0$, potom bude hodnota C_t placena Vlastníkovi ke konci [prosince] roku t (a není povinnost platit úroky z dlužné částky).

3.4 Prvky prvního a druhého vyrovnání

- 3.4.1 První vyrovnání C_t je definována jako:

$$C_t = C_t^{opex} + C_t^{dan} + C_t^{vynos} + C_t^{odpisy} + C_t^{objem} + C_t^{urok}$$

- 3.4.2 Druhá vyrovnání W_{t-1} je definována jako:

$$W_t = W_t^{opexl} + W_t^{dan} + W_t^{vynos} + W_t^{odpisy} + W_t^{objem} + W_t^{urok}$$

Výrazy C_t^{urok} a W_t^{urok} jsou relevantní pouze tam, kde Provozovatel poskytl Vlastníkovi úvěr s úrokem.

- 3.4.3 Prvky vyrovnání provozních nákladů jsou následující:

$$C_t^{opex} = C_t^{fixni} + C_t^{variabilni}, \quad W_t^{opex} = W_t^{fixni} + W_t^{variabilni}$$

kde

$$C_t^{fixni} = C_t^{ex\ ante} + C_t^{promit.} + C_t^{castecne\ promet.} + C_t^{opex\ pocet\ zakazniku}$$

$$W_t^{fixni} = W_t^{ex\ ante} + W_t^{promit.} + W_t^{castecne\ promet.} + W_t^{opex\ pocet\ zakazniku}$$

a

$$C_t^{variabilni} = C_t^Q + C_t^V, \quad W_t^{variabilni} = W_t^Q + W_t^V$$

Tyto jednotlivé položky jsou definovány v článku 4.

- 3.4.4 Vyrovnání ex post pro daně jsou definovány na základě standardních symbolů:

$$C_t^{dan} = (dan_t - \overline{dan}_t), \quad W_t^{dan} = (\overline{dan}_t - dan_t)$$

Kde dan_t je reálnou (nikoliv nominální) daní z příjmů právnických osob odhadovanou k platbě nebo skutečně placenou Provozovatelem (podle kontextu) v roce t .

- 3.4.5 Vyrovnání ex post pro platby úroků z úvěrů poskytovaných Provozovatel Vlastníkovi jsou definovány na základě standardních symbolů:

$$C_t^{urok} = -(urok_t - \overline{urok}_t), \quad W_t^{urok} = -(\overline{urok}_t - urok_t)$$

- 3.4.6 Vyrovnání ex post pro výnos z ReHoK jsou definovány na základě standardních symbolů:

$$C_t^{vynos} = (ReHoK_t - \overline{ReHoK}_t) \times VaPNaK, \quad W_t^{vynos} = (\overline{ReHoK}_t - ReHoK_t) \times VaPNaK$$

- 3.4.7 Vyrovnání ex post pro odpisy jsou definovány na základě standardních symbolů:

$$C_t^{odpisy} = (odpisy_t - \overline{odpisy}_t), \quad W_t^{odpisy} = (\overline{odpisy}_t - odpisy_t)$$

3.4.8 Vyrovnání ex post pro objem jsou definovány na základě standardních symbolů:

$$C_t^{objem} = RR_t \times \left(1 - \frac{Q_t}{\bar{Q}_t}\right), \quad W_t^{objem} = RR_t \times \left(1 - \frac{\bar{Q}_t}{Q_t}\right)$$

kde RR_t je požadovaný příjem za rok t tak, jak definuje oddíl 2.1.2 a jak se používá pro nastavení tarifů v roce t .

Vysvětlivka. V případě, kdy je odměna Provozovatele stanovena cenou za metr krychlový fakturované vody, se může Provozovatel dostat do problémů v situacích, kdy velká částí nákladů Provozovatele jsou náklady fixní a poptávka (spotřeba) klesá. Změny v objemu fakturované vody mohou v této situaci vést k velkým výkyvům v čistých peněžních tocích Provozovatele, což může v krajním případě způsobit Provozovateli finanční problémy.

Koncesní smlouvy často obsahují ustanovení umožňující mimořádnou úpravu ceny a to v případě, pokud se objem fakturované vody výrazně změní, nebo (lépe) se podstatně změní vzhledem k prognózovaným meziročním objemům, na kterých byla založena současná cena. Navržený mechanismus pracuje během období cenové fixace automaticky a tím minimalizuje riziko poptávky nesené Provozovatelem, kterou v kontextu České republiky (a obzvláště "oddílného" modelu) může Provozovatel ovlivňovat jen velmi omezeně.

4 PROVOZNÍ NÁKLADY

Tato kapitola představuje několik různých metod pro stanovení prvků provozních nákladů v požadovaném příjmu, kategorií provozních nákladů, a také různé fáze cenotvorby. Hlavní přístupy byly přizpůsobeny k následujícím druhům infrastruktury:

- existující infrastruktura, pro kterou jsou známy historické provozní náklady; a
- nová infrastruktura, pro kterou neexistují žádné historické údaje o provozních nákladech.

Nicméně Pravidla mohou být upravena a přizpůsobena tak, aby vyhovovala kontextu příslušné Smlouvy. V tomto případě změny musí být vysvětleny smluvními Stranami a schváleny SFŽP.

Za předpokladu, že různá pravidla mohou platit pro různé kategorie provozních nákladů, je nejdůležitější, aby byla předem stanovena vhodná a jasná účetní pravidla, která by minimalizovala snahu Provozovatele pokusit se získat neoprávněnou výhodu přesouváním provozních nákladů z jedné kategorie do jiné. Orgánem, jehož povinností je zajistit, aby existující pravidla⁸ byla v tomto ohledu dostatečně přesná, je Ministerstvo zemědělství.

4.1 Úvod

4.1.1 Tato kapitola popisuje, jak budou různé prvky prognózy provozních nákladů, za využití Modelu ex-ante zahrnuté v kalkulaci požadovaného příjmu podle kapitoly 2 a použity k určení smluvně povoleného příjmu v každém z roků nastávajícího období cenové fixace.

4.1.2 Provozní náklady jsou zařazeny do tří kategorií. Hodnota provozních nákladů, povinně zahrnutá v požadovaném příjmu a použita k určení smluvně povoleného příjmu v každém roce nastávajícího období cenové fixace (před jakýmkoli úpravami a opravami, jak jsou stanoveny v této článku), je rovna součtu tří hodnot z níže uvedených kategorií:

- (a) fixní provozní náklady (to znamená provozní náklady, které nesouvisí s počtem zákazníků ani s objemem vody);
- (b) provozní náklady závislé na počtu zákazníků;
- (c) provozní náklady závislé na objemu vody.

Následující část popisuje typický přístup. Pokud bude tento přístup použit, potom Konzultant očekává, že Státní fond životního prostředí nebude žádat žádné další vysvětlení kategorizace provozních nákladů.

4.1.3 Pro existující infrastrukturu (včetně potrubí, která jsou z části obnovené nebo rekonstruované během období cenové fixace) se bude pro všechny fixní provozní náklady využívat metoda ex-ante uvedená v odst. 4.2.1. Položky fixních provozních nákladů jsou následující (číslování vychází z Opatření obecné povahy Ministerstva zemědělství čj. 22402/2006-16330 – dale jen „**Opatření obecné povahy MZe**“):

⁸ Opatření obecné povahy Ministerstva zemědělství čj. 22402/2006-16330 s účinností od 19.09.2006.

- 1.4 ostatní materiál *(pokud náklady nejsou závislé částečně nebo zcela na počtu zákazníků jak je uvedeno v odst. 4.4)*
 - 2.2 ostatní energie (plyn, pevná a kapalná paliva) *(pokud náklady nejsou závislé částečně nebo zcela na objemu za použití metody v odst. 4.5)*
 - 3. mzdy (součet položek 3.1 a 3.2) *(pokud náklady nejsou závislé částečně nebo zcela na počtu zákazníků jak je uvedeno v odst. 4.4)*
 - 4.2 opravy infrastrukturního majetku
 - 4.4 poplatky za vypouštění odpadních vod *(pokud náklady nejsou závislé částečně nebo zcela na objemu za použití metody v odst. 4.5)*
 - 4.5 ostatní provozní náklady - externí *(pokud náklady nejsou závislé částečně nebo zcela na počtu zákazníků jak je uvedeno v odst. 4.4)*
 - 4.6 ostatní provozní náklady ve vlastní režii *(pokud náklady nejsou závislé částečně nebo zcela na počtu zákazníků jak je uvedeno v odst. 4.4)*
 - 6. výrobní režie bez odpisů
 - 7. administrativní režie bez odpisů
- 4.1.4 Pro všechny provozní náklady závislé na objemu bude využita metoda popsaná v odst. 4.5. Položky provozních nákladů závislé na objemu jsou následující:
- 1.1 surová voda podzemní a povrchová
 - 1.2 pitná voda převzatá a odpadní voda
 - 1.3 chemikálie
 - 2.1 elektrická energie
- 4.1.5 Pro novou infrastrukturu, lze jako výchozí bod pro řešení každé položky provozních nákladů použít následující přístup:
- (a) U nových nebo rekonstruovaných vodohospodářských zařízení:
 - (i) Následující položky jsou fixovány ex ante
 - 6. výrobní režie bez odpisů
 - 7. Administrativní režie bez odpisů
 - (ii) Následující položky jsou fixovány po uplynutí období pro vyrovnání dle skutečnosti (viz odst. 4.3.3 a 4.6)
 - 1.4 ostatní materiál *(pokud náklady nejsou závislé částečně nebo zcela na počtu zákazníků jak je uvedeno v odst. 4.4)*
 - 2.2 ostatní energie (plynná, pevná a kapalná paliva) *(pokud náklady nejsou závislé částečně nebo zcela na objemu za použití metody v odst. 4.5)*
 - 3. mzdy (součet položek 3.1 a 3.2) *(pokud náklady nejsou závislé částečně nebo zcela na počtu zákazníků jak je uvedeno v odst. 4.4)*
 - 4.2 opravy infrastrukturního majetku

- 4.4 poplatky za vypouštění odpadních vod (*pokud náklady nejsou závislé částečně nebo zcela na objemu za použití metody v odst. 4.5*)
- 4.5 ostatní provozní náklady - externí (*pokud náklady nejsou závislé částečně nebo zcela na počtu zákazníků jak je uvedeno v odst. 4.4*)
- 4.6 ostatní provozní náklady ve vlastní režii (*pokud náklady nejsou závislé částečně nebo zcela na počtu zákazníků jak je uvedeno v odst. 4.4*)
- (iii) Položky provozních nákladů vázané na objem s jednotkovými náklady fixovanými ex ante jsou následující:
- 1.1 surová voda – povrchová a podzemní
 - 1.2 pitná voda převzatá a odpadní voda
- (iv) Položky provozních nákladů vázané na objem s jednotkovými náklady fixovanými po skutečném období jsou následující:
- 1.3 chemikálie
 - 2.1 elektrická energie
- (b) U nových přípojek:
- (i) Následující položky jsou fixovány ex ante
- 1.4 ostatní materiály (*pokud náklady nejsou závislé částečně nebo zcela na počtu zákazníků jak je uvedeno v odst. 4.4*)
 - 2.2 ostatní energie (plynná, pevná a kapalná paliva) (*pokud náklady nejsou závislé částečně nebo zcela na objemu za použití metody v odst. 4.5*)
 - 3. mzdy (součet položek 3.1 a 3.2) (*pokud náklady nejsou závislé částečně nebo zcela na počtu zákazníků jak je uvedeno v odst. 4.4*)
 - 4.2 opravy infrastrukturního majetku
 - 4.4 poplatky za vypouštění odpadních vod (*pokud náklady nejsou závislé částečně nebo zcela na objemu za použití metody v odst. 4.5*)
 - 4.5 ostatní provozní náklady - externí (*pokud náklady nejsou závislé částečně nebo zcela na počtu zákazníků jak je uvedeno v odst. 4.4*)
 - 4.6 ostatní provozní náklady ve vlastní režii (*pokud náklady nejsou závislé částečně nebo zcela na počtu zákazníků jak je uvedeno v odst. 4.4*)
 - 6. Výrobní režie bez odpisů
 - 7. Administrativní režie bez odpisů

- (ii) Položky provozních nákladů závislé na objemu s pevnými jednotkovými náklady ex ante jsou následující:
- 1.1 surová voda podzemní a povrchová
 - 1.2 pitná voda převzatá a odpadní voda
 - 1.3 chemikálie
 - 2.1 elektrická energie

4.2 Fixní provozní náklady

4.2.1 Položky, které mají být zpracovány metodou ex-ante, musí být zpracovány následujícím způsobem:

- (a) Hodnoty provozních nákladů, se kterými má být zacházeno tímto způsobem tak jak bylo dohodnuto smluvními Stranami v Modelu ex ante, mají být zahrnuty do požadovaného příjmu v neindexovaných hodnotách dle postupu v článku 2.
- (b) Nebude prováděna žádná úprava smluvně povoleného ročního příjmu v nastávajícím období cenové fixace nebo v jakémkoli následujícím období cenové fixace na základě toho, zda reálné náklady Provozovatele jsou vyšší nebo nižší než hodnoty zahrnuté v požadovaném příjmu podle odstavce (a), vyjma situace dle odstavce (c) a v případě následujících období cenové fixace, dle odst. 9.3.
- (c) V té míře, do které Provozovatel neprovádí činnosti požadované jeho vlastním Manuálem provozu a údržby (např. běžná údržba uskutečňovaná méně často než je specifikováno v Manuálu provozu a údržby), a ověřená Jmenovaným technickým expertem, musí provádět První vyrovnání, kde se $W_t^{ex\ ante}$ rovná odhadovaným úsporám nákladů (v reálných cenách), které jsou způsobeny neprováděním dané činnosti. Současně Provozovatel zaplatí smluvní pokutu ve výši [50%] z odhadovaných úspor nákladů dle článku [●] Smlouvy.⁹

4.2.2 Položky, které mají být zpracovány metodou promítnutí nákladů, musejí být zpracovány následujícím způsobem:

- (a) Hodnoty položek provozních nákladů s promítnutím nákladů, jak jsou smluvními Stranami dohodnuty v Modelu ex ante, mají být zahrnuty do požadovaného příjmu v neindexovaných hodnotách dle postupu v článku 2.
- (b) Podle odstavce (c), jestliže existuje v jakémkoli roce období cenové fixace nesoulad mezi prognózovanou hodnotou po indexaci, a znovuprognózovanou hodnotou nebo skutečnou hodnotou, musí být podle provedeno vyrovnání podle článku 3. Za tímto účelem:

$$C_t^{promit.} = (Opex_t^{promit.} - Op\hat{e}x_t^{promit.}) a$$

⁹ V konečném znění Smlouvy, bude nutné řešit souběžné uplatňování smluvní pokuty a náhrady škod, viz § 545 odst. 2 Občanského zákoníku č. 40/1964 Sb. v znění pozdějších předpisů.

$$W_t^{promit.} = \left(\overline{Opex_t^{promit.}} - Opex_t^{promit.} \right)$$

- (c) Jestliže skutečné náklady přesahují odhadované náklady o více než [0]%, $W_t^{promit.}$ podléhá přezkoumání opodstatněnosti. Pro účely výpočtu $W_t^{promit.}$ musí být použita hodnota určená jako opodstatněná namísto hodnoty skutečně vydaných provozních nákladů, jestliže hodnota určená jako opodstatněná je nižší než hodnota skutečně vydaná.

4.2.3 Přezkoumání opodstatněnosti znamená následující:

Několik položek může být do kalkulace zahrnuto v rozpočtových skupinách tak, aby jednotlivé položky mohly být vzájemně započteny aniž by prognózovaná výše za celou skupinu byla překročena a tím vyvoláno přezkoumání opodstatněnosti.

- (a) Provozní náklady budou považovány za neopodstatněné pouze pokud a do té míry že:
- (i) Provozovatel nejednal uváženě na základě všeho toho, co věděl nebo měl vědět v době, kdy bylo učiněno rozhodnutí (na základě kterého náklady vznikly), bez výhody časového odstupu; a
 - (ii) žádný rozumný Provozovatel by nepokládal provozní náklady za opodstatněné v době, kdy bylo učiněno rozhodnutí.
- Míra, do které Regulátor nebo správní či odvolací soudní orgán bude považovat bod(ii) za možné závazně vykládat, může být zpochybňována, ale je zcela jisté, že by poskytoval užitečný návod Jmenovanému technickému expertovi jednajícímu podle odstavce (d).*
- (b) Jestliže skutečné náklady překračují prognózované náklady o více než [25]% a rozdíl je větší než [*indexovaná peněžní hodnota, např. 500 000 Kč v reálných cenách, indexováno ISC v příslušném roce*], může Vlastník od Provozovatele vyžadovat důkaz o opodstatněnosti nákladů. V případě, že bude Vlastník tento důkaz požadovat, Provozovatel musí předložit zprávu obsahující vysvětlení potřeby provozních nákladů včetně popisu alternativních možností řešení vzniklé potřeby, a v případě, že to je relevantní, také vysvětlení jak dané položky pořídil a to včetně příslušných cenových porovnání.
- (c) Jestliže (i) skutečné náklady překročí prognózované o více než [0]% a (ii) skutečné náklady nepřekročí prognózované o více než [25]% nebo rozdíl není větší než [*indexovaná peněžní hodnota, viz výše*], pak se náklady pokládají za opodstatněné, a důkazní břemeno o neopodstatněnosti padá na Vlastníka (a/nebo Regulátora). Pro provedení přezkoumání mají Vlastník nebo jím pověřená osoba právo vyžádat si od Provozovatele jakékoli informace, které mohou rozumně požadovat a oprávněně potřebovat. Vlastník musí Provozovateli dát příležitost komentovat jeho zprávu.
- (d) Jestliže Provozovatel nesouhlasí s rozhodnutím Vlastníka o opodstatněné výši provozních nákladů podle odstavce (b) nebo (c), může zahájit kroky vedoucí k řešení prostřednictvím Jmenovaného technického experta podle [*příslušného odstavce Smlouvy*].

Toto přezkoumání opodstatněnosti je relativně jednoduché a mohlo by být dále rozpracováno, a to zejména v případě, že bude podstatná část provozních nákladů řešena na základě ex post.

4.3 Fixní provozní náklady během počáteční fáze

V této části jsou uvedeny metody použitelné pro novou infrastrukturu a to v případě, kdy provozní náklady není možné předem dobře odhadnout. Tyto metody je možno použít paralelně vedle základních ustanovení uvedených v odst. 4.2. Zahrnuto je tzv. „pravidlo změny režimu“, založeném na uplynulé době, které vymezuje okamžik, kdy se režim upravený v odst. 4.3 pozastaví a odst. 4.2 se používá nekvalifikovaným způsobem.

4.3.1 Pro novou infrastrukturu, uvedenou do provozu během období cenové fixace, bude s následujícími nákladovými položkami zacházeno v režimu [částečného promítnutí nákladů (odst. 4.3.2) nebo vyrovnání (odst. 4.3.3)] (číslování dle Opatření obecné povahy MZe):

- 1.4 ostatní materiál
- 2.2 ostatní energie (plyn, pevná a kapalná paliva)
3. mzdy (součet položek 3.1 a 3.2)
- 4.4 poplatky za vypouštění odpadních vod (*pokud náklady nejsou závislé částečně nebo zcela na objemu za použití metody v odst. 4.5*)
- 4.5 ostatní provozní náklady externí
- 4.6 ostatní provozní náklady ve vlastní režii
6. výrobní režie bez odpisů

Konečný přístup, který má být použit, a nakládání se specifickými položkami nákladů bude záviset na charakteru nové infrastruktury a nákladech s tím spojených. Správní režie by měla být ošetřena metodou ex ante uvedenou v Části 4.2.1.

4.3.2 Částečně promítnuté náklady

- (a) Hodnoty nákladových položek podléhající částečnému promítnutí, tak jak je dohodnuto smluvními Stranami v Modelu ex ante, mají být zahrnuty do požadovaného příjmu v neindexovaných hodnotách dle postupu v článku 2.
- (b) V případě rozporu v jakémkoliv roce cenové regulace mezi prognózovanou hodnotou, po indexaci, a znovuprognozovanou hodnotou nebo skutečně vydanou hodnotou, musí být provedeno vyrovnání podle článku 3 . Pro tento účel,

$$C_t^{\text{castecne promit.}} = \left(\text{Opex}_t^{\text{castecne promit.}} - \text{Opêx}_t^{\text{castecne promit.}} \right) \times (1 - w) \text{ a}$$

$$W_t^{\text{castecne promit.}} = \left(\overline{\text{Opex}_t^{\text{castecne promit.}}} - \text{Opex}_t^{\text{castecne promit.}} \right) \times (1 - w).$$

Kde w se rovná [•].

Hodnota w by měla být stanovena ve Smlouvě pro každou položku podléhající tomuto režimu např. v rozsahu $0.05 \leq w \leq 0.30$. Takto vyjádřená proměnná w představuje sílu motivace Provozovatele snižovat náklady. Čím větší je w , tím silnější je motivace Provozovatele snižovat náklady v důsledku jeho většího prospěchu. Jestliže $w = 0$, pak se tato metoda stává plným promítnutím nákladů.

- (c) Jestliže skutečné náklady přesáhnou prognózovanou výši, podléhá $W_t^{castecne\ promit.}$ přezkoumání opodstatněnosti, jak je popsána v odst. 4.2.2 (c).

Vysvětlující poznámka. Metoda částečného promítnutí nákladů může být vhodná v případech, kdy jsou základní informace pro vybranou nákladovou položku nedostačující nebo velmi nekvalitní. Je příliš riskantní zahrnovat tuto položku na pevném základě ex ante, ale zároveň je vhodné zahrnout nějaký motivující mechanismus pro Provozovatele, aby se pokusil snížit náklady s touto položkou související. Dokonce i situace kde Provozovatel nese např. 10% rozdílu mezi prognózovanými a skutečnými náklady dodá určitý stimul pro získání lepších informací o tom, do jaké míry jsou náklady ovlivnitelné a jaká by mohla být jejich opodstatněná výše. V případě, kdy jsou k dispozici kvalitní a dostačující informace, není tato metoda považována za vhodnou.. Po té je lepší jednotlivou položku rozložit a vyloučit ty součásti, které jsou značně neovlivnitelné a použít plně promítnutí nákladů.

Je důležité si uvědomit, že v situaci nedostačujících nebo velmi nekvalitních informací existuje riziko, že se Provozovatel bude snažit ovlivňovat nastavený mechanismus tím, že se bude pokoušet prosazovat vysoký odhad, který mu umožní těžit z efektu w . Je nutné vycházet z kompromisu: lze považovat výhodu plynoucí z motivování Provozovatele k odkrytí více informací o efektivních nákladech tím, že se používá nenulové w , za hodnotnější než eventuální ztráty způsobené manipulací na straně Provozovatele.

4.3.3 Vyrovnání dle skutečnosti

- (a) S nákladovými položkami podléhajícími přístupu vyrovnání dle skutečnosti se zpočátku zachází jako s náklady promítanými do ceny podle odst. 4.2.2 [*Nebo jako částečně promítnuté náklady.*]
- (b) Jakmile je zaveden dostatečný informační systém pro měření, záznam, analýzu a hlášení údajů ohledně této nákladové položky takovým způsobem, že lze získat spolehlivou základnu dat (při věnování zvláštní pozornosti potřebě sledovat náklady spojené s novou infrastrukturou odděleně od nákladů souvisejících s existující infrastrukturou), budou nákladové údaje získávány nejméně jeden celý rok.
- (c) Po tomto ročním sledování nákladů se pro vybranou nákladovou položku přemění regulační režim na metodu ex-ante (dle odst. 4.2.1) a to počínaje [1. lednem] daného roku a bude pokračovat po zbytek aktuálního období cenové fixace. Jako počáteční hodnota bude použita právě určená základna (upravená dohodnutým indexem, aby byla v souladu s provozními náklady stejně jako prognóza při posledním cenovém přezkoumání). K úpravě dojde pouze za předpokladu, že existují jasné a přesvědčivé důvody k očekávání změn.
- (d) Jestliže existuje nesoulad v jakémkoli roce období cenové fixace mezi odhadnutou hodnotou podle odstavce (a) ("odhad promítnutí nákladu ") a vyrovnanou hodnotou ex-ante podle odstavce (c) (poté co byla stanovena), musí být provedena vyrovnání smluvně povoleného příjmu podle článku 3 pro následující rok na základě přístupu uvedeného v odst. 4.2.2 [*pro úplné promítnutí nákladů nebo část 4.3.2 pro částečné promítnutí nákladů*].
- (e) S nákladová položka bude nakládáno metodou ex-ante ve všech budoucích obdobích cenové fixace.

4.4 Provozní náklady závislé na počtu zákazníků

Příčinou změn v některých položkách provozních nákladů – vztahujících se k odečtu vodoměrů, fakturaci, inkasu atd. – je počet zákaznických přípojek. V některých případech se neočekává velká změna tohoto čísla během jednoho období cenové fixace, oproti očekáváním v době přezkoumání ceny, aby bylo nutné speciálně zohlednit tento vliv. Ale pro rychle rozšiřující se infrastrukturu by mohl být značný nesoulad mezi odhadovanými a skutečnými hodnotami. V případě, že tomu tak je, mohla by být metoda uvedená v této části Pravidel použita, jako alternativa k přístupům popsáním v odst. 4.3.

4.4.1 Hodnoty \hat{C}_t a \hat{CN}_t , tak jak jsou sjednány smluvními Stranami v Modelu ex ante mají být zahrnuty v neindexovaných formách v požadovaném příjmu podle článku 2 a budou použity ke stanovení průměrného prognózovaného tarifu v roce t , kde \hat{C}_t jsou prognózované provozní náklady vázané na počet zákazníků pro rok t období cenové fixace a \hat{CN}_t je prognózovaný počet zákaznických přípojek na konci roku t .

4.4.2 Jestliže v některém roce období cenové fixace existuje nesoulad mezi \hat{CN}_t a znovuprognozovaným nebo skutečným průměrným počtem zákaznických přípojek (CN_t), musí být provedeno vyrovnání smluvně povoleného příjmu pro příští rok podle článku 3. Za tímto účelem

$$C_t^{opex\ pocet\ zakazniku} = \hat{C}_t \times (CN_t - \hat{CN}_t) \text{ a}$$

$$W_t^{opex\ pocet\ zakazniku} = \hat{C}_t \times (\overline{CN}_t - CN_t).$$

4.5 Provozní náklady závislé na objemu

4.5.1 Matematické symboly

Je pravděpodobné, že by bylo vhodné uvádět ve Smlouvě podrobnější definici některých následujících proměnných (např. různě pro pitnou a odpadní vodu).

\hat{V}_t	Variabilní náklady za metr krychlový fakturované vody, použité pro výpočet požadovaného příjmu podle článku 2 a pro smluvně povolený příjem za rok t .
\hat{Q}_t	Prognózované fakturované množství pitné nebo odpadní vody za rok t
\hat{EL}_t	Prognózované náklady el. energie na čerpání metru krychlového vody za rok t v reálných hodnotách
EL_t	Skutečné indexované náklady elektrické energie na čerpání krychlového metru vody za rok t , v reálných hodnotách, definováno jako

$$EL_t = \hat{EL}_0 \cdot \frac{I_t / I_0}{ISC_t / ISC_0}$$

kde I představuje ex post index ceny elektrické energie (index cen Elektřiny včetně rozvodů (součástí indexu cen průmyslových výrobců 7003) podle sekce, subsekce, odst. a skupiny SKP, kód E 401 – určován ČSÚ)

\hat{CH}_t	Prognózované náklady na chemikálie na metr krychlový upravované nebo čištěné vody za rok t , v reálných hodnotách
CH_t	Skutečné náklady na chemikálie na metr krychlový upravované nebo čištěné vody za rok t , v reálných hodnotách

$\hat{R}W_t$	Prognózované náklady za surovou, podzemní nebo převzatou vodu [případně za odpadní vodu čištěnou u třetí osoby] za metr krychlový za rok t , v reálných hodnotách
RW_t	Skutečné náklady za surovou, podzemní nebo převzatou vodu [případně za odpadní vodu čištěnou u třetí osoby] za metr krychlový za rok t , v reálných hodnotách
$\hat{\psi}$	Prognózovaný nebo stanovený koeficient, který je rovný: $\frac{\text{Množství pitné nebo odpadní vody (čerpané, čištěné nebo vyrobené)}}{\text{Objem fakturované vody}}$
$\hat{\psi}_{EL,t}$	Pro pitnou vodu – vztahující se k objemu vody k realizaci za rok t Pro odpadní vodu – vztahující se k objemu vyčištěné odpadní vody za rok t
$\hat{\psi}_{CH,t}$	Pro pitnou vodu – vztahující se k objemu vody upravené za rok t Pro odpadní vodu – vztahující se k objemu vyčištěné odpadní vody za rok t
$\hat{\psi}_{NRW,t}$	Vztahující se k vodě k realizaci v roce t . <i>Všimněte si, že $1/\hat{\psi}_{NRW,t}$ je klasický poměrový ukazatel nefakturované vody.</i>
$\hat{C}E_t$	Úspěšnost výběru pohledávek za rok t , rovnající se: částky inkasované ÷ částky fakturované

4.5.2 \hat{V}_t je určen následovně:

$$\hat{V}_t = (\hat{E}L_t \times \hat{\psi}_{EL,t}) + (\hat{C}H_t \times \hat{\psi}_{CH,t}) + (\hat{R}W_t \times \hat{\psi}_{RW,t})$$

4.5.3 Hodnota $\hat{V}_t \times \hat{Q}_t$ je zahrnuta v požadovaném příjmu podle článku 2 a je zahrnuta ve smluvně povoleném příjmu za rok t období cenové fixace.

4.5.4 V_t je určena následovně:

$$V_t = (EL_t \times \psi_{EL,t}) + (CH_t \times \psi_{CH,t}) + (RW_t \times \psi_{RW,t})$$

4.5.5 \bar{V}_t je určena následovně:

$$\bar{V}_t = (\bar{E}L_t \times \bar{\psi}_{EL,t}) + (\bar{C}H_t \times \bar{\psi}_{CH,t}) + (\bar{R}W_t \times \bar{\psi}_{RW,t})$$

4.5.6 Pro účely odst. 3.4.3 jsou C_t^Q a W_t^Q určeny následovně:

$$C_t^Q = \hat{V}_t \times (Q_t - \hat{Q}_t), \quad W_t^Q = \bar{V}_t \times (\bar{Q}_t - Q_t)$$

4.5.7 Pro účely odst. 3.4.3, jsou C_t^V a W_t^V určeny následovně:

$$C_t^V = \hat{Q}_t \times (V_t - \hat{V}_t), \quad W_t^V = \bar{Q}_t \times (\bar{V}_t - V_t)$$

Vysvětlivka. Výše uvedené rovnice řeší náklady fakturované vody za použití kombinace modelu ex-ante (pro poměrový ukazatel nefakturované vody) a metody promítnutí nákladů (pro cenu). Důvodem je, že ve většině případů je cena surové vody (nebo vody převzaté či vyčištěné odpadní vody), chemikálií a elektřiny většinou mimo kontrolu Provozovatele; a tudíž při použití ex ante metody by se zbytečně zvyšovalo riziko Provozovatele. Promítnutí nákladů pro cenu elektřiny je dosaženo použitím specifické indexace ceny elektřiny. Hodnoty $\hat{\psi}$ odrážejí fakt, že není možné předpokládat žádnou nefakturovanou vodu; takže Provozovatel má možnost pokrýt náklady z menšího množství vody – prognózované fakturované částky.

4.6 Provozní náklady závislé na objemu během prvního období cenové fixace

Tato varianta může být použita pro novou infrastrukturu, v rámci prvního období cenové fixace když nejsou dobře známy provozní náklady předem. V tomto případě budou nejisté hodnoty vyrovnány během prvního období cenové fixace. Vzhledem ke skutečnosti, že není znám žádný důvod, proč by nemohly být hodnoty vyrovnány během prvního období, neměl by tento zvláštní režim trvat déle než první období fixace cen.

- 4.6.1 Pouze během prvního období cenové fixace budou následující položky podléhat postupu vyrovnání dle skutečnosti, tak jak je uvedeno v odst.4.3.3: [uvést položky].

Měly by být uvedeny jedna nebo více z následujících tří položek, v závislosti na stavu informací o nákladech na začátku Smlouvy nebo její dodatku: $(\hat{E}_{L,t} \times \hat{\psi}_{EL,t})$; $\hat{\psi}_{CH,t}$; $\hat{\psi}_{RW,t}$. Pro první položku je nepravděpodobné, že by existovala dostačující základní informace o druhém pojmu (ψ), jestliže informace o prvním pojmu je nedostatečná. Z toho důvodu je součin (v závorce) označen jako jedna položka.

5 INVESTIČNÍ NÁKLADY

Vysvětlivka. Tato část se zaměřuje na to, jak je zacházeno s investičními náklady v cenovém přezkoumání a v pozdějších úpravách ReHoK. Nezabývá se *procesem*, jak Vlastník sděluje své požadavky Provozovateli, Provozovatel připravuje svou obchodní strategii ve vztahu k dané smlouvě (zde stojí za úvahu možnost posouzení obchodní strategie nezávislým expertem), probíhají konzultace s investory, Vlastník prověřuje obchodní strategii, atd. Výše popsané aspekty procesu jsou velmi důležité, nicméně jejich bližší popis není součástí těchto Pravidel.

Dále není v tomto článku (v této kapitole) obsažen požadovaný rozsah obchodní strategie. Zvláště důležité jsou požadavky ohledně rozložení, kategorizace a prokázání opodstatněnosti investičních nákladů na základě posouzení stavu majetku a výkonu Provozovatele.

Za předpokladu, že na různé kategorie investičních nákladů mohou platit různá pravidla, je velmi důležité, aby byla stanovena vhodná a přesná účetní pravidla, čímž je možné předejít spekulacím spočívajícím v přesouvání investičních nákladů z jedné kategorie do jiné (popř. z investičních nákladů do provozních a naopak). Vytvářet a aktualizovat taková pravidla je dlouhodobou úlohou Ministerstev financí a zemědělství.

Pokud není uvedeno jinak, investiční náklady se vztahují jak na investice do provozního majetku Provozovatele (např. vozidla, správní budovy) tak i do jakéhokoli infrastrukturního majetku, do kterého má Provozovatel investovat dle dohody smluvních stran. Investiční náklady v tomto pojetí nezahrnují program investic Vlastníka.

5.1 Matematické symboly a definice

5.1.1 Matematické symboly pro tuto kapitolu jsou následující:

$ReHoK_t$	Regulatorní hodnota kapitálu ke konci roku t
$RêHoK_t$	Prognóza Regulatorní hodnoty kapitálu ke konci roku t (znovuprognóza se uskuteční v [říjnu] roku t)
\hat{Inv}	Prognóza investičních nákladů, snížena o jakékoliv dotace
Inv	Skutečné investiční náklady, bez snížení o jakékoliv dotace
$O\hat{pisy}$	Roční odpisy odsouhlasené smluvními Stranami v Modelu ex ante
$Odpisy$	Roční odpisy určené stejným způsobem jako jsou vypočteny v Modelu ex ante, ale za použití hodnot ex post pro investiční náklady (a to jak pro hodnotu majetku, tak i jeho ekonomickou životnost)

5.1.2 V tomto článku je aktuální období cenové fixace někdy nazýváno „období cenové fixace 0“ (a je označováno indexem „0“), nastávající období cenové fixace (tj. období cenové fixace, jehož tarify jsou předmětem současného cenového přezkoumání) je nazýváno „období cenové fixace 1“ (označované indexem „1“), a bezprostředně následující období cenové fixace je nazýváno „období cenové fixace 2“ (označované indexem „2“), a tak dále (viz také odst. 1.2.1.)

5.1.3 V tomto článku, pokud není uvedeno jinak, jsou uvedeny všechny hodnoty související s náklady a výnosy v reálné hodnotě. Indexace všech prognózovaných položek pomocí ISC je nutná k jejich porovnání se skutečnými, nominálními hodnotami.

5.2 Určení investičního programu pro nastávající období cenové fixace

Předpokládá se že, Provozovatel zahájí proces před periodickým přezkoumáním tím, že předloží obchodní strategii, která obsahuje mj. i investiční program. Tato Pravidla neřeší procedurální aspekty zpracování tvorby a předkládání obchodní strategie.

Následující tři odstavce jsou pouze indikativní a nejsou kompletní. Budou potřebovat dopracovat na základě specifických okolností dané smlouvy.

5.2.1 Investiční program pro nastávající období cenové fixace musí být program:

- (a) [který je navržen pro dosažení požadavků sdělených Vlastníkem Provozovateli a jakýchkoli jiných zákonných požadavků a to přiměřeným a efektivním způsobem a v souladu s akceptovanou dobrou oborovou praxí; a
- (b) který, je navržen jakožto minimum, tak, aby nedošlo k žádnému zhoršení jakosti služeb pod stávající úroveň]

5.2.2 Pokud Vlastník nemůže prokázat jasným a přesvědčivým způsobem, že podmínky v odst. 5.2.1 nejsou splněny, musí Vlastník schválit investiční program ve stavu předloženém Provozovatelem.

Toto ustanovení by se mělo v Pravidlech kvalifikovat tak, že se zavede postup, který v případě, že Vlastník shledá náklady investičního programu příliš vysokými, může Regulátor (nebo jiný odpovědný veřejnoprávní subjekt) změnit některé z požadavků nebo revidovat časový harmonogram realizace. Následovat bude požadavek na Provozovatele pro úpravu obchodní strategie.

5.2.3 Jestliže se Vlastník domnívá, že je oprávněn, podle odst. 5.2.2, neschválit program investičních nákladů předložený Provozovatelem, pak [●].

By měl následovat proces přiblížování (smírčí proces) mezi Provozovatelem, Vlastníkem a Regulátorem, směřující k pokusu dosáhnout vzájemné shody o investičním programu. Popsání tohoto procesu není obsahem těchto Pravidel. Pokud není dohody dvou stran docíleno ani na konci smírčího procesu, existuje ještě možnost vyvolat zapojení expertů za účelem vyřešení problému závazným a konečným způsobem.

5.2.4 Jakmile je investiční program schválen, stává se východiskem pro hodnoty $\hat{I}nv$ používané pro aktualizaci ReHoK v době přezkoumání ceny, viz následující rovnice:

$$\hat{R}eHoK_t = R\hat{e}HoK_{t-1} + \hat{I}nv_t - O\hat{d}pisy_t - \hat{A}_t,$$

kde t se rovná 1,1 až 1,5 a rovnice je následně aplikována na každý rok nastávajícího období cenové fixace .

Viz obecný průvodce matematickými symboly v článku 1. Připomeňme si zvláště, že $ReHoK_{t-1}$ je hodnota na konci roku $t-1$, tudíž na začátku roku t .

5.3 Pozdější úpravy ReHoK

5.3.1 Ustanovení v odst. 5.3 popisuje jak musí být ReHoK upravena po aktuálním cenovém přezkoumání, s ohledem na plánované investice, které se promítají do ReHoK dle odst. 5.2.4 v době přezkoumání ceny.

Vysvětlivka. Existují dva základní přístupy:

- **Ex ante ex post.** Tento přístup je standardní v situaci, kdy se pro stanovení ceny bude používat prognózovaných hodnot (ex ante) a následně v určitém okamžiku v budoucnosti se tato ex ante hodnota nahradí hodnotou skutečnou (ex post). Volba o tom, kdy dochází k nahrazení hodnot ex ante hodnotami ex post má výrazný dopad na motivaci Provozovatele. Zde navrhovaný přístup je založen na uplatnění tzv. klouzavého systému, který umožňuje zachování úspor efektivity vždy po dobu pěti let.
- **Promítnutí nákladů.** V případě tohoto přístupu existuje několik dostupných přístupů stanovených v odst.5.3.6, odst. 5.3.7 a odst. 5.3.8. Volby se liší výší mírou promítnutí nákladů – může dojít k úplnému nebo částečnému promítnutí nákladů. V systémech částečného promítnutí nákladů je stanoven buď náklad na jednotku nebo počet jednotek investice. Takový postup představuje určitý stimul pro Provozovatele a zároveň dovoluje promítnutí méně ovlivnitelných aspektů nákladů do ceny. V konečné smlouvě by mohla být zahrnuta jedna, všechny nebo naopak žádná z těchto variant.

Vlastník bude muset být schopen určit, jaký postup bude použit pro daný investiční program s tím, že klíčovými kritérii pro výběr jsou následující:

- Jsou investiční náklady ovlivnitelné (pod kontrolou Provozovatele, vč. z pohledu načasování realizace investic)?
- Lze investiční náklady prognózovat – spíše z pohledu předpověditelnosti než ovlivnitelnosti?
- Je daný typ investičních nákladů důležitý (jako poměr v celkových investičních nákladech)?

Poslední záležitost, která byla do přístupů s promítnutím nákladů zapracována, je námět používat pro investiční programy konkrétní rozpočet nebo určitý strop pro investiční náklady. Vzhledem k tomu, že prognóza výše tarifů s výpovědní hodnotou je žádoucí, je nutné předem stanovit předpokládanou výši investičních nákladů, dokonce i pro položky s promítnutím nákladů. Určení rozpočtu investičních nákladů by zajistilo, že Provozovatel by neměl nežádoucí motiv pro nadměrné investování. Otázkou, která bude muset být zodpovězena je, zda-li tento rozpočet bude stanoven jako pevný, nebo bude brán jako hranice pro případné přezkoumání opodstatněnosti investičních nákladů. V každém případě, oba tyto přístupy poskytují Vlastníkovi a zákazníkům určitou představu o možném pohybu cen.

5.3.2 Kategorizace investičních programů

- (a) Následující položky v investičním programu budou řešeny metodou ex ante ex post, uvedené v odst. 5.3.4: [●]

Zde je nutné vyplnit pro konkrétní smlouvu seznam relevantních položek investičního programu.

- (b) Následující položky v investičním programu budou řešeny metodou plného promítnutí nákladů, uvedenou v odst. 5.3.6: [●]

Zde je nutné vyplnit pro konkrétní smlouvu seznam relevantních položek investičního programu. Položky mohou být rozloženy více nebo méně. Širší kategorie dávají Provozovateli více prostoru pro určení priorit a zápočet jedné položky proti jiné; užší rozpočtové kategorie omezí pružnost Provozovatele.

- (c) Následující položky v investičním programu budou řešeny promítnutím ceny s pevně definovaným množstvím popsáním v odst. 5.3.7: [●]

Zde je nutné vyplnit pro konkrétní smlouvu seznam relevantních položek investičního programu. Pro každou investiční položku musí být přesně určeny příslušné položkové ceny a množství, stejně jako specifický cenový index, tam kde je to relevantní.

- (d) Následující položky v investičním programu budou řešeny metodou promítnutí množství s pevnou cenou za jednotku popsanou v odst. 5.3.8: [●]

Zde je nutné vyplnit pro konkrétní smlouvu seznam relevantních položek investičního programu. Pro každou investiční položku musí být přesně určeny příslušné položky ceny a množství.

Je vhodné poznamenat, že kategorizace v této sekci hraje klíčovou roli při určování jak silný je motivační efekt smluvního regulačního režimu vzhledem k investičním nákladům. Čím více je režim charakterizován metodou ex ante ex post (podobnou cenovému stropu), tím silnější bude motivační efekt smluvního režimu. Posilování motivace tímto způsobem ovšem zvětšuje riziko a tudíž je třeba zvolit kompromis. Ministerstvo financí (neoficiálně) naznačilo, že by považovalo model plného promítnutí jako standardní přístup. V případě, že mohou smluvní Strany prokázat, že požadavky investičního programu jsou stanoveny dostatečně přesně a zamezují tak nepřiměřené výhodě Provozovatele z prostého neinvestování (nerealizace investic v domluveném rozsahu nebo kvalitě), může být Ministerstvo financí připraveno zvážit přijetí silnějších motivujících režimů.

- 5.3.3 Tento odst. 5.3.3 stanovuje podmínky, za kterých může nebo musí být některá položka investičního programu přesunuta z jedné kategorie do jiné dle kategorizace v odst. 5.3.2: [Zde je nutné vyplnit seznam pravidel pro konkrétní smlouvu.]

Vysvětlivka. Obecně, záměrný přechod z určité formy promítnutí nákladů k formě ex ante ex post představuje změnu ve prospěch více motivujícího smluvního režimu. Pravděpodobně nebude možné specifikovat kompletní soubor pravidel přechodu. Z velké míry zůstane kategorizace položek investičního programu pro účely tohoto článku neměnná, pokud neexistuje specifický dodatek ke Smlouvě mezi smluvními Stranami. Ale bylo by možné si představit vyčlenění některých hlavních položek a stanovení určitých kritérií pro to, když by tyto položky mohly nebo měly přejít z metody promítnutí k metodě ex ante ex post. Kritéria by zahrnovala indikátory, které ukazují, že rizika se dostatečně zmenšila (např. lepší informace o měření kvality služeb a o pravděpodobném dopadu vstupů na změny ve výstupech, stabilnější charakteristiky systému, atd.), aby se režim ex ante ex post stal proveditelnějším. Tato kritéria by musela být vytvořena pro specifickou smlouvu.

- 5.3.4 Následující pravidla platí pro položky investičního programu zahrnované do kategorie ex ante ex post. Úpravy ReHoK jsou prováděny v době přezkoumání cen za účelem určení požadovaného příjmu pro období cenové fixace následující po tomto přezkoumání cen.

Tato pravidla vytvářejí motivaci pro realizaci dohodnutých investic při minimálních nákladech. Existuje snaha o to, aby co nejvíce investičních nákladů bylo časem přesunout do této metody díky pozitivnímu motivačnímu efektu.

Vysvětlivka. Vytvoření motivace pro realizaci odsouhlasených investic při nejnižších možných nákladech může být provedena různými způsoby.¹ Navrhovaný přístup je založen na klouzavém systému, který znamená, že Provozovatel si může vždy ponechat úspory z efektivity po dobu pěti let.

ReHoK za začátku každého roku t období cenové fixace 2 je určen následující rovnicí:

$$ReHoK_{t-1} = R\hat{e}HoK_{t-2} + \hat{I}nv_{t-1} - O\hat{d}pisy_{t-1} - \hat{A}_{t-1} - \max[(\hat{I}nv_{t-5} - Inv_{t-5}), 0],$$

kde $t = 2, 1$ až $2, 5$.

- 5.3.5 [Varianta] Bez ohledu na odst. 5.3.4, prokáže-li Provozovatel při příštím přezkoumání cen, že náklady vyšší než plánované jsou oprávněné, dle postupu pro přezkoumání opodstatněnosti v odst. [●], pak budou provedeny následující úpravy pro zahrnutí těchto nákladů do ReHoK: [●]

Detaily přezkoumání opodstatněnosti a přístupu k nezbytným úpravám zde nejsou dále rozpracovány. Pro zamezení jakýchkoli dvojznačností by tyto detaily byly stanoveny ve smlouvě. Úpravy by se také měly zabývat odpisy.

Zbývající odstavce v odst. 5.3 se zabývají metodami promítnutí nákladů. V každé z těchto metod slouží $\hat{I}nv$ pouze jako odhad pro účely stanovení tarifů při přezkoumání cen. Oprava je prováděna později a to na základě skutečných nákladů (nebo cen či množství). Horní rozpočtové limity by mohly být určeny dle kategorií pro skutečné náklady.

- 5.3.6 Pro položky investičních nákladů v kategorii plného promítnutí nákladů, jsou hodnoty ReHoK určovány následovně (odkazy na proměnné v letech před prvním rokem smlouvy by měly být ignorovány). Úpravy jsou prováděny na konci roku t , s platností pro rok $t+1$.

$$ReHoK_t = ReHoK_{t-1} + \hat{I}nv_t - \hat{D}epn_t - \hat{A}_t - C_{t-1}^{Odpisy} + C_{t-1}^{Inv} - C_{t-1}^A + W_{t-2}$$

kde:

$$C_{t-1}^{Inv} = (Inv_{t-1} - \hat{I}nv_{t-1})$$

$$C_{t-1}^A = (A_{t-1} - \hat{A}_{t-1})$$

$$C_{t-1}^{Odpisy} = (Odpisy_{t-1} - O\hat{d}pisy_{t-1})$$

kde se hodnoty $t-1$ představují nejlepší odhad v [říjnu] tohoto roku, tzn. na základě údajů za devět měsíců a odhadu zbývajících tří, a:

$$W_{t-2} = [(\overline{Inv}_{t-2} - Inv_{t-2}) - (\overline{Odpisy}_{t-2} - Odpisy_{t-2}) - (\overline{A}_{t-2} - A_{t-2})] \times (1 + WACC)$$

¹ Přístupy a jejich dopad na motivaci jsou vysvětleny podrobněji v publikaci: „The Regulation of Investment in Utilities: Concepts and Applications“ („Regulace investic v podnicích veřejné infrastruktury: Koncepce a aplikace“), Ian Alexander a Clive Harris (2005), World Bank: Washington, DC.

Tento přístup odráží skutečnost, že ke konci roku nejsou k dispozici auditované konečné údaje a skutečné hodnoty za rok t se odrážejí v použité ReHoK (přes W) tak, aby se opravila ReHoK za rok $t+2$ (a ne $t+1$). VaPNaK se používá k ocenění úroků z dlužné částky (ať Provozovatel částku dluží nebo mu ji dluží Vlastník) a odráží předpoklad, že odchylka odhadu od skutečných provozních nákladů je rozložena rovnoměrně během roku.

Některé položky plného promítnutí nákladů by mohly podléhat rozpočtovým stropům. V tom případě by výše uvedené pravidlo vyžadovalo příslušnou úpravu.

- 5.3.7 Pro položky investičního programu v kategorii promítnutí cen s pevně definovaným množstvím, jsou hodnoty ReHoK pro třetí rok období cenové fixace 1 do druhého roku období cenové fixace 2 určeny následovně (odkazy na proměnné v letech před prvním rokem smlouvy by měly být ignorovány). Úpravy jsou provedeny na konci roku t , s platností v roce $t+1$.

Jak bylo uvedeno výše, je podstatné, aby výpis položek investičních nákladů v odst. 5.3.2(c) určil přesně, jaká jsou P , V , a (pokud je relevantní) H pro každou položku. Hodnoty prognóz pro P a V musí být zahrnuty v investičním programu – musí to být stejné hodnoty použité pro výpočet prognózy investičních nákladů pro investiční program (\hat{I}_{nv} níže).

- (a) Pro položky podléhající promítnutí skutečné ceny:

$$ReHoK_t = ReHoK_{t-1} + \hat{I}_{nv}_t - (Odpisy_t + C_t^{odpisy}) - \hat{A}_t + [(P_{t-1} - \hat{P}_{t-1}) \times \hat{V}_{t-1}] - W_{t-2},$$

kde P je cena za jednotku vstupu a V je množství vstupu a

$$W_{t-2} = \{ -(\overline{Odpisy}_{t-2} - Odpisy_{t-2}) + [(\overline{P}_{t-2} - P_{t-2}) \times \hat{V}_{t-2}] \} \times (1 + WACC)$$

- (b) Pro položky poléhající promítnutí specifického cenového indexu:

$$ReHoK_t = ReHoK_{t-1} + \hat{I}_{nv}_t - (Odpisy_t + C_t^{odpisy}) - \hat{A}_t + \left[\left(\frac{H_{t-1}}{H_0} \times \hat{P}_0 \right) \times \hat{V}_{t-1} \right],$$

kde P je cena jednotky vstupu, H je specifický cenový index, a V je množství vstupu, a kde index "0" označuje specifikované výchozí datum pro účely indexace.

Například, neočekávaně rychlé zvýšení cen oceli v několika minulých letech způsobilo rozpočtové problémy pro některé subjekty v energetickém sektoru. Pro zamezení takových problémů by mohl být zařazen specifický cenový index.

Abychom zabránili dvojímu započítání, musí být pro úpravu tarifů v každém období specifický cenový index vyjádřen ve vztahu k obecnému cenovému indexu (ISC). V přístupu založeném na indexaci nedochází k „dvojitě korekci“, jako v případě skutečného promítnutí nákladů (index se používá s konsistentní prodlevou a to minimalizuje dopad na Provozovatele).

- 5.3.8 Pro položky investičního programu v kategorii promítnutí množství s pevnou cenou za jednotku, jsou hodnoty ReHoK určeny následovně (odkazy na proměnné v letech před prvním rokem smlouvy by měly být ignorovány). Úpravy jsou provedeny na konci roku t , s platností v roce $t+1$.

$$ReHoK_t = RCV_{t-1} + \hat{I}_{nv}_t - (Odpisy_t + C_t^{odpisy}) - \hat{A}_t + [(V_{t-1} - \hat{V}_{t-1}) \times \hat{P}_{t-1}] - W_{t-2}$$

kde

$$W_{t-2} = \left\{ - \left(\overline{\text{Odpisy}}_{t-2} - \text{Odpisy}_{t-2} \right) + \left[\left(\overline{V}_{t-2} - V_{t-2} \right) \times \dot{P}_{t-2} \right] \right\} \times (1 + \text{WACC})$$

Tato metoda by mohla být užitečná pro rekonstrukci potrubí, kde se předpokládá velký rozsah ve střednědobém a dlouhodobém horizontu a očekává se, že jen část z tohoto rozsahu může být realizována během nastávajícího období cenové fixace. Od Provozovatele by mohlo být požadováno rekonstruovat pouze určitou část a to v rozmezí mezi minimálním a maximálním množstvím řadů (v km), rozložených do různých průměrů a jiných charakteristik, za pevné jednotkové ceny za řad v každé kategorii. Všimněte si, že tato metoda by mohla být zkombinovaná s metodou v odst. 5.3.7(b).

Všimněte si, že částečné promítnutí v odst. 5.3.7 a 5.3.8 obsahuje pevné složky ex ante (množství v případě odst. 5.3.7 a cena v případě odst. 5.3.8). Shodně se zacházením s položkami ex-ante ex-post, by Provozovatel neměl trvale dosahovat zisků nebo ztrát souvisejících s předpovídanými hodnotami ex ante. Aby bylo možné pro tyto položky vytvořit motivační smluvní rámec, bude nutné sestavit další pravidla s ex post úpravami analogickými jako v odst. 5.3.4. Tato pravidla jsou však mimo rozsah tohoto Manuálu (a Vyrovnávacího modelu).

- 5.3.9 Položky investičního programu podle odst. 5.3.6 (plné promítnutí nákladů) a 5.3.8 (promítnutí množství) podléhají přezkoumání opodstatněnosti ex post podle Části [●]. Jestliže je rozhodnuto, že některé investiční náklady nejsou opodstatněné, musí být v příslušné rovnici použita opodstatněná hodnota namísto hodnoty dle skutečnosti ex post.

Úplné přezkoumání opodstatněnosti by nebylo vhodné pro metodu promítnutí cen s pevně definovaným množstvím (odst. 5.3.7), ale s ohledem na Část 5.3.7(a), by mohlo být zahrnuto zvláštní šetření, v případech, kdy se skutečná cena odchyluje o více než, řekněme, 10% z prognózované ceny.

6 DĚLENÍ UŽITKŮ Z ÚSPOR V NÁKLADECH

Tato část se zabývá přístupem, který má být uplatněn na dělení užitků z úspor v nákladech mezi Provozovatelem, Vlastníkem a spotřebiteli. Obecný požadavek dělení užitků z úspor v nákladech je zahrnut v Podmínkách přijatelnosti (v posledním odseku Části A.1.1.b). Důvody pro dělení užitků z úspor v nákladech zahrnují:

- Zajištění toho, že přechod z režimu nízké motivace k režimu silnější motivace nevede pouze k navýšení zisků pro Provozovatele, spojené s zvýšením efektivity souvisejícími s touto změnou, tzn., aby Vlastníci a spotřebitelé také získali část tohoto užitku. Tento bod je zvláště důležitý v případě smluv, které nebyly uzavřeny na základě hospodářské soutěže.
- Omezení motivace snižovat úspory nákladů prostým nerealizací určitých činností spojených s běžnou údržbou. Požadovaná úroveň údržby měla být jasně definovaná ve smlouvě, aby nerealizace nutných činností – nebo nedodání nutných výstupů – představovalo porušení smlouvy. V praxi může vypracování nezbytné dokumentace a smluvních ustanovení být časově náročné, a proto se za vhodný považuje takový systém, který snižuje mezní užitek Provozovatele za postupně vyšší úspory.

V zásadě mohou být úspory nákladů, které nejsou ovlivněny Provozovatelem, používány buď pro zvýšení nájemného Vlastníka nebo snížení tarifů. První možnost může být žádoucí, jestliže nájem nezajišťuje trvalou obnovu existujícího majetku (což je obecná situace v České republice); a současně je tento přístup uplatňován v Podmínkách přijatelnosti. Z tohoto důvodu je navrhovaný přístup dělení užitků z úspor v nákladech mezi Provozovatelem a Vlastníkem (tj. ne se spotřebiteli ve formě snížení cen). V okamžiku, kdy nájemné dosáhne úrovně, která zajišťuje plné krytí odpisů vodohospodářské infrastruktury majetku Vlastníka, přístup by měl být změněn na dělení užitků především se spotřebiteli.

6.1 Rozsah a definice úspor v nákladech, které mají být děleny

6.1.1 Děleny mají být pouze úspory v provozních nákladech.

Úspory v investičních nákladech (kde je používán přístup ex ante ex post) jsou řešeny jiným způsobem – navrhovaný přístup používá klouzavé období pěti let aby motivoval Provozovatele k dosažení úspor v realizovaných investicích. Následně je celá část z úspor v investičních nákladech převedena na Vlastníka nebo spotřebitele.

6.1.2 Úspory v nákladech v daném roce jsou definovány jako rozdíl mezi skutečnými a prognózovanými náklady jako součet všech položek fixních provozních nákladů za daný rok (v reálných hodnotách), jak je stanoveno v odst. 4.2. Odkaz na úspory v nákladech jako procento znamená úspory v nákladech dělené prognózovanými fixními provozními náklady za daný rok (násobeno 100, aby výsledek byl v podobě procenta).

6.1.3 V případě, že skutečné náklady jakékoli položky pevných nákladů v dané nákladové kategorii jsou větší než byly prognózované, podléhá tento rozdíl přezkoumání opodstatněnosti, tak jak je uvedené v odst. 4.2.3.

Tento přístup založený na součtu všech položek fixních nákladů znamená, že překročení nákladů (tj. kde skutečné náklady jsou větší než prognóza) v jedné položce může být vyrovnán úsporami jinde. Překročení nákladů v jakékoli položce pevných nákladů ale vždy podléhá přezkoumání opodstatněnosti. Tento přístup byl neformálně konzultován s Ministerstvem financí.

V zásadě by úspory v nákladech mohly vznikat ve vztahu k nákladovým položkám založeným na objemu, kde není plné promítnutí ceny. V praxi však přístup navrhovaný v odst. 4.5 vyžaduje promítnutí jak objemu, tak – do velké míry – i ceny a proto je málo důvodné komplikovat výpočty s malými úsporami nákladů, které by mohly vznikat ve vztahu k těmto nákladovým položkám. Pokud jsou očekávány značné úspory u variabilních nákladů, pak postup zde uvedený by měl být rozšířen tak, aby tyto úspory byly taktéž předmětem dělení.

6.2 Progresivní dělení úspor v nákladech

6.2.1 Úspory v nákladech budou děleny mezi Vlastníkem a Provozovatelem následovně:

- (a) Do prvních [5%] včetně, úspory v nákladech musejí být rozděleny v poměru 80:20 mezi Provozovatele a Vlastníka.
- (b) Nad [5%] a do [10%] včetně, úspory v nákladech musejí být rozděleny v poměru 50:50 mezi Provozovatele a Vlastníka.
- (c) Nad [10%], úspory v nákladech musejí být rozděleny v poměru 20:80 mezi Provozovatele a Vlastníka.

Tato tři pásma představují výchozí návrh, který by měl být ověřen pro každou jednotlivou smlouvu. Jako orientační pravidlo je navrhováno, že první pásmo úspor nákladů by nemělo přesáhnout výnos z ReHoK Provozovatele (tak aby se snížil rozsah pro „přílišné“ úspory v nákladech souvisejících s nerealizací nutných činností spojených s běžnou údržbou s cílem maximalizovat provozní úspory). Dále se navrhuje, aby druhé pásmo mělo stejné rozpětí (měřeno v procentních bodech) jako má pásmo první .

6.3 Platba užitek z úspor v nákladech Vlastníkovi

6.3.1 Úspory v nákladech vztahující se k roku t musejí být indexovány ISC ke konci roku t a zaplacený Vlastníkovi do [30. června] roku $t+1$.

Navrhovaný přístup je pro úspory v nákladech, které mají být zaplacený co nejdříve potom, co byly vyčísleny (předpokládá se, že tyto údaje jsou známy do konce dubna po konci roku t , v souladu s harmonogramem provedení Prvního vyrovnání dle odst. 3.1.1(a) a o něco dříve než vyžaduje zákon) – a bez úpravy na časovou hodnotu peněz. Pro konkrétní smlouvu je nutné upřesnit detaily platby (např. jestliže je nájem placen měsíčně a rozsah úspor nákladů je znám na konci dubna roku $t+1$, úspory v nákladech by mohly být placeny s červnovou platbou nájemného).

7 VYROVNÁVACÍ PLATBY

Tento článek se zabývá přístupem, který by měl být přijat pro platby, které jsou používány za účelem aplikace jednotného solidárního tarifu pro více než jednu smlouvu. Vyrovnávací platby tohoto druhu by měly být používány jen tam, kde je jasné důvod pro to, aby daný tarif(-y) byl srovnán s jiným tarifem, tj. vyrovnávací platby nemohou být zneužívány Vlastníkem pro bezdůvodné úpravy tarifů. Typickým příkladem může být situace, kde se Vlastník připravuje na fúzi (z pohledu vodohospodářského majetku) s větším vlastníkem a přeje si dorovnat tarify pro období před touto fúzí.

Je třeba zdůraznit, že vyrovnávací platby mohou být učiněny buď Vlastníkem Provozovateli, nebo naopak.

7.1 Definice a výpočet vyrovnávací platby

7.1.1 „Vyrovnávací platba“ znamená platbu Vlastníka Provozovateli (v tomto případě platba má kladné znaménko) nebo Provozovatele Vlastníkovi (v tomto případě se záporným znaménkem), která je nastavena tak, aby tarify pro daný rok měly hodnotu určenou Vlastníkem („Vyžadovaný tarif“). Vyžadovaný tarif je vyjádřen v nominálních cenách.

7.1.2 „Neupravený tarif“ znamená tarif vypočítaný podle odst. 2.3.2.

7.1.3 Vyrovnávací platba musí být vypočtena následovně:

$$(\text{Vyrovnávací platba})_t = [(\text{Neupravený tarif})_t - (\text{Vyžadovaný tarif})_t] \times \hat{Q}_t$$

7.2 Platba

7.2.1 Vyrovnávací platba bude používána pro úpravu roční platby nájemného prováděné Provozovatelem Vlastníkovi, následovně:

$$(\text{Upravené nájemné})_t = (\text{Nájemné})_t + (\text{Vyrovnávací platba})_t$$

7.2.2 V případě nenulové hodnoty Vyrovnávací platby, musí být namísto standardního nájemného zapláceno upravené nájemné a to podle stejného platebního kalendáře.

8 PLATBA SMLUVNÍCH POKUT

Smluvní pokuty, které má Provozovatel zaplatit Vlastníkovi za porušení smluvních povinností jsou v podstatě oddělené od platebního mechanismu popsaného v předchozích člancích. Cílem tohoto dokumentu není určit, jak mají být Smluvní pokuty stanovovány. Nicméně tyto platby jsou zde v krátkosti zmíněny, protože mohou mít potencionálně výrazný vliv na peněžní toky mezi smluvními Stranami. Především je navrženo omezení celkové částky smluvních pokut během daného období, aby pokuty opravdu plnily svůj účel motivace Provozovatele k podávání lepších výkonů aniž by zároveň učinily smlouvu zbytečně rizikovou a tím významně navýšily cenu.

Účelem tohoto dokumentu není ani vyřešení otázky daní a zúčtování těchto pokut. Pokuty za porušení významných smluvních povinností by například mohly být upraveny jinak než ty za nesplnění výkonových parametrů. Tyto otázky budou však muset být vyřešeny kvůli praktickému zavádění pokut do smluv.

8.1 Definice

- 8.1.1 „Smluvní pokuta“ znamená částku, která má být zaplacená Provozovatelem Vlastníkovi spojená s porušením smluvních povinností Provozovatelem nebo nesplnění výkonových parametrů, jak bylo stanoveno v článku [odkaz na relevantní článek smlouvy].

8.2 Indexace smluvních pokut

- 8.2.1 Smluvní pokuty stanovené v článku [odkaz na relevantní článek smlouvy] podléhají indexaci. Následující přístup bude uplatněn: Smluvní pokuty se počítají v neindexovaných částkách dle článku [odkaz na relevantní článek smlouvy]. Výsledná částka se násobí indexem definovaným jako indexovaný smluvně povolený příjem v období $t-1$ (po indexaci ISC dle odst. 2.3.2(a)) děleno (indexovaným) smluvně povoleným příjmem v [prvním roce prvního období cenové fixace].

Toto představuje jeden možný přístup k indexaci pokut, který je vázán na obrat. Tento přístup by měl zajistit, aby se motivační hodnota pokut časem nesnižovala když se nominální obrat zvyšuje.

8.3 Platba smluvních pokut

- 8.3.1 Smluvní pokuty vzniklé během daného kalendářního měsíce budou placeny současně s platbou nájemného na daný kalendářní měsíc.

Přístup k platbám by mohl být spojeny s platbou nájemného, jak je navrhováno výše, podle ustanovení konkrétní smlouvy.

8.4 Omezení smluvních pokut

- 8.4.1 Celková částka smluvních pokut v jednom kalendářním roce nepřekročí [číslo mezi 50% a 100%] ReHoK Provozovatele za příslušný rok znásobený VaPNaK. Provozovatel není povinen platit jakékoliv Smluvní pokuty přesahující toto částku v daném kalendářním roce nebo kdykoliv poté. Toto omezení by však nemělo mít vliv na bodový systém stanovený v Části [odkaz na relevantní článek smlouvy], která může Vlastníka opravňovat

k předčasnému ukončení Smlouvy, jak je stanoveno v Části [reference odkaz na relevantní článek smlouvy].

Je navrženo, aby byl strop Smluvních pokut stanoven v závislosti na výnosu z použitého kapitálu. Všeobecně je doporučeno, aby horní hranice nikdy nepřekročila celkový výnos z tohoto kapitálu, na druhou stranu hranice nižší než 50% z výnosu by byla příliš nízká než aby představovala opravdovou motivaci. Toto finanční omezení by však nemělo ovlivnit jakýkoli smluvní systém umožňující Vlastníkovi ukončit Smlouvu v případě opakovaného nedostatečného výkonu nebo porušení Smlouvy ze strany Provozovatele.

9 PERIODICKÉ PŘEZKOUMÁNÍ

Pokud smlouva nekončí, musí být tarify pro nadcházející období znovu nastaveny na konci každého období cenové fixace. Tento proces není jednoduchý, a bude náročné jej zvládnout pouze se stanovenými pravidly bez jakéhokoliv dalšího jednání smluvních Stran. Tato kapitola stanovuje rámec možného přístupu, který bude vyžadovat modifikaci a pravděpodobně také rozšíření pro použití na konkrétní smlouvy.

9.1 Definice

- 9.1.1 Pro účely článku 9 a v souladu s přístupem stanoveným v Části 1.2.1 (a), rok 5 znamená poslední rok daného období cenové fixace, rok 4 předposlední rok a rok 1 k první rok následujícího období cenové fixace.
- 9.1.2 „Aktualizace“ znamená proces aktualizace Modelu ex ante na konci daného období cenové fixace, a je součástí periodického přezkoumání. Tento proces zahrnuje poskytování nových dat pro nadcházející období cenové fixace. Může také zahrnovat opravy jakýchkoliv technických chyb a nedostatků v samotném Finančním modelu. Opravy Finančního modelu takovéto povahy by však měly být prováděny pouze se souhlasem obou Stran [a po žádosti Vlastníka o písemné vyjádření Regulátora k povaze změn]. V případě, že se Strany nedohodnou [nebo je vyjádření Regulátora negativní], žádné změny se ve formě Finančním modelu provádět nesmí.

9.2 Plánovací proces na další období cenové fixace

- 9.2.1 Vlastník poskytne Provozovateli data k Aktualizaci do konce [listopadu roku 4]. Tato data musí zahrnovat:
- (a) investiční program Vlastníka pro nadcházející období cenové fixace;
 - (b) platby nájemného požadované Vlastníkem; a
 - (c) jakékoliv další požadavky Vlastníka na Provozovatele, ať již v rámci výkonových parametrů uvedených v Článku [●] nebo v jakékoli jiné formě.
- 9.2.2 Provozovatel zaktualizuje Model ex ante za použití dat poskytnutých Vlastníkem a jeho vlastními vstupními daty do konce [února roku 5].
- 9.2.3 Vlastník a Provozovatel se snaží dohodnout na aktualizovaném Modelu ex ante do konce [května roku 5] na základě principů stanovených v odst. 9.3.
- Konečná dohoda je potřeba cca do konce října roku 5, aby byly ceny stanoveny na konci roku s dostatečným předstihem.*
- 9.2.4 V případě, že se Vlastník a Provozovatel nemohou dohodnout na aktualizovaném Modelu ex ante do termínu stanoveném v odst. 9.2.3,
- (a) [Varianta A] Vlastník si musí vyžádat stanovisko Regulátora s posouzením zda je návrh Provozovatele v souladu s právními požadavky. [Zde by bylo nutné po konzultaci s Ministerstvem financí zařadit podrobnější procedurální pravidla.]

- (b) [Varianta B] Vlastník uplatní postup stanovený v Článku [●] k vyřešení neshod prostřednictvím mediace Jmenovaného technického experta.

Tento přístup vyžaduje opatrnost při nastavování smluvního rámce ve kterém budou experti pracovat. Je důležité rozlišovat mezi mediací a arbitráží – právní rámec pro mediaci je pouze smluvní a není založen na žádném konkrétním právním ustanovení pro arbitráž.

9.3 Zásady při periodickém přezkoumání

9.3.1 Provozovatel je zodpovědný za prognózu následujících vstupů:

- (a) fakturované množství
- (b) položky provozních nákladů, do té míry, že podléhají promítnutí do tarifů
- (c) daň z příjmů právnických osob

Tento přístup znamená, že Provozovatel prognózuje položky, které jsou zahrnuty do ceny na základě ex post (promítnutí). Je penalizován za špatné prognózy, u kterých se skutečné hodnoty liší o více než je daná tolerance chyb, prostřednictvím zvýšeného úroku z dlužné částky.

9.3.2 Vlastník je zodpovědný za prognózu následujících vstupů:

- (a) investiční program Vlastníka
- (b) celkové platby nájemného [*nebo požadovaná úroveň budoucích tarifů – může být relevantní v případě, že Vlastník požaduje určitý vývoj prognózovaných tarifů, a nastavuje platby nájemného, aby dosáhl hodnot této prognózy*]

9.3.3 Další vstupy do Finančního modelu musí být odsouhlaseny oběma Stranami a podléhají procesu stanoveném v odst. 9.2.

9.3.4 Následující položky ex ante fixních nákladů mohou být zvýšeny pouze v důsledku převedení nákladových položek z přístupu uvedeném v odst. 4.3 (Fixní provozní náklady během počáteční fáze) na přístup dle odst. 4.2 [*nebo po přezkoumání Regulátorem*] [*nebo po schválení Vlastníkem na základě zprávy od Provozovatele uvádějící důvody ke navýšení*] (číslování odpovídá Opatření obecné povahy MZe):

1.4 ostatní materiál (*pokud náklady nejsou závislé částečně nebo zcela na počtu zákazníků jak je uvedeno v odst. 4.4*)

2.2 ostatní energie (plyn, pevná a kapalná paliva) (*pokud náklady nejsou závislé částečně nebo zcela na objemu za použití metody v odst. 4.5*)

3. mzdy (součet položek 3.1 a 3.2) (*pokud náklady nejsou závislé částečně nebo zcela na počtu zákazníků jak je uvedeno v odst. 4.4*)

4.2 opravy infrastrukturního majetku

4.4 poplatky za vypouštění odpadních vod (*pokud náklady nejsou závislé částečně nebo zcela na objemu za použití metody v odst. 4.5*)

4.5 ostatní provozní náklady - externí (*pokud náklady nejsou závislé částečně nebo zcela na počtu zákazníků jak je uvedeno v odst. 4.4*)

4.6 ostatní provozní náklady ve vlastní režii (pokud náklady nejsou závislé částečně nebo zcela na počtu zákazníků jak je uvedeno v odst. 4.4)

6. výrobní režie bez odpisů

7. administrativní režie bez odpisů

Tento seznam by měl být upraven na základě přístupu použitým v dané smlouvě. Pokud se rozšiřuje síť, může být vhodnější stanovit některé položky v závislosti na počtu zákaznických přípojek, než je ponechat jako fixní položky závislé na případném jednání – viz odst. 4.4. Tato korekce by mohla být prováděna během periodického přezkoumání spíše než každoročně.

10 FINANČNÍ VYROVNÁNÍ NA KONCI SMLUVNÍHO VZTAHU

Během trvání smluvního vztahu jsou úpravy ex post realizovány prostřednictvím změn plateb nájemného a/nebo výše tarifů účtovaných v následujících letech. Na konci smluvního období není tento přístup možný a je tedy zapotřebí úpravu ex post řešit jinak. Navrhovaný přístup je velice jednoduchý: předběžná vyrovnávací platba je provedena na základě odhadovaných údajů k říjnu závěrečného roku smlouvy a konečné vyrovnání provedeno jakmile budou k dispozici auditované údaje v roce po skončení smluvního vztahu. Tyto korekce jsou v zásadě stejné jako vyrovnání prováděná během trvání smlouvy, s několika výjimkami, které jsou uvedeny níže.

Tento přístup předpokládá, že tato smlouva končí na konci daného kalendářního roku. V praxi bude muset být tento článek rozšířen o (alespoň) rámcová ustanovení pro případ, kdy bude smlouva z jakéhokoliv důvodu ukončena předčasně. Navíc bude důležité ustanovení tohoto článku provázat s dalšími finančními ustanoveními spojenými se smluvním předáním pronajaté infrastruktury. Tento návrh předpokládá, že závěrečné vyrovnání ex post, pokud bude prováděno Vlastníkem ve prospěch Provozovatele, bude drženo Vlastníkem jako forma záruky, a to až do doby dokončení smluvního předání.

Smlouva by mohla také umožňovat pokračování běžného přístupu vyrovnání dle článku 3, v případě, že vyhraje stávající Provozovatel hospodářskou soutěž po ukončení stávající smlouvy.

10.1 Definice

10.1.1 „Konečné vyrovnání“ znamená částku splatnou Vlastníkem Provozovateli na základě ex post srovnání s využitím konečných auditovaných údajů po skončení období provozu dle Smlouvy. Pokud je Konečné vyrovnání záporné, znamená to, že Provozovatel tuto částku dluží Vlastníkovi.

10.2 Vyrovnání během posledního roku trvání smlouvy

10.2.1 Odst. 3.3 definuje pravidelné roční ex post vyrovnání prováděné na základě odhadu příjmu Provozovatele ke [konci října] daného roku. Pokud je toto Druhé vyrovnání kladné, což znamená, že Vlastník platí Provozovateli, potom bude přenesené do Konečného vyrovnání (bez úroků z dlužné částky). Pokud je Druhé vyrovnání záporné, potom bude placeno Provozovatelem Vlastníkovi na základě standardních ustanovení odst. 3.3.

10.3 Konečné vyrovnání po konci smluvního vztahu

10.3.1 Odst. 3.2 definuje pravidelné roční vyrovnání ex post prováděné na základě odhadu příjmu Provozovatele za daný rok ke [konci dubnu] následujícího roku. Tato hodnota vyrovnání je přenesena do Konečného vyrovnání (bez úroků z dlužné částky).

10.3.2 Pokud je Konečné vyrovnání záporné, což znamená, že platbu provádí Provozovatel ve prospěch Vlastníka, potom bude tato platba provedena během [30] dní ode dne, kdy budou k dispozici auditované hodnoty (např. do konce května). [Má se za to, že dokud nebude provedena tato platba, Provozovatel nepředal infrastrukturu podle ustanovení článku [●] Smlouvy.]

10.3.3 Pokud je Konečné vyrovnání kladné, což znamená, že platbu provádí Vlastník ve prospěch Provozovatele, potom bude tato platba provedena po [okamžiku, kdy se má za to

dle čl. [●] Smlouvy, že Provozovatel splnil všechny své závazky podle předávacího postupu].

ČÁST II - VYROVNÁVACÍ NÁSTROJ

Tato část Manuálu bude dokončena tak, aby byla odevzdána spolu s Vyrovnávacím nástrojem.

11 CELKOVÝ PŘÍSTUP

Pro stávající infrastrukturu a stávající smlouvy bude potřeba kalibrovat všechny používané parametry tak, aby pro výchozí rok Model ex ante kopíroval poslední dostupné (ex post) údaje o skutečných nákladech a fakturovaných objemech. Jinými slovy, stávající náklady pro stávající infrastrukturu jsou „pevné“ a předmětem pouze vyrovnání dle objemu a indexace. Tento princip by neměl být obecně porušen, ale mohou existovat případy, kde existuje objektivní potřeba zvýšení některých cenových položek nad jejich stávající úroveň (např. protože byla odsouhlasena vyšší úroveň nákladů na „opravy“). V takovém případě budou muset smluvní Strany dokazovat, že navrhované zvýšení pevných nákladů ex ante souvisí s jasně definovaným smluvním požadavkem.